

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Πράσινη Οικονομία, Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Δια Βίου Μάθηση στην
Τοπική Αυτοδιοίκηση

Σίμος Ανδρονίδης
Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κλιματική Αλλαγή

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Α. Αντισυνταγματική η ρύθμιση για τον ορισμό των Αντιδημάρχων ,
ΣτΕ ολ 1189/2022

Β. Πειθαρχικό Παράπτωμα Δημάρχου ,ΣτΕ 454/ 2021

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Α. Αιρετοί Εκπρόσωποι στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του
προσωπικού των ΟΤΑ α΄ βαθμού

Β. Σύγχρονες Μορφές Απασχόλησης

ISSN: 2459- 4172

π ρ Ο Τ Α σ η

Τόμος 6 Τεύχος 31
Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2021

Διημερίδα Επιθεώρηση για την Τοπική Αυτοδιοίκηση
Κριτική Αρθρογραφία και Νομολογία

Διαθέσιμα δωρεάν στο: www.diplous-autodioikisi.gr

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Θ. ΜΑΥΡΙΚΑΣ Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ε.τ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΛΑΧΟΥ Πολιτικός Επιστήμων, Εμπειρογνώμων Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΚΙΜΩΝ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΚΗΣ τέως Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΛΑΝΗΣ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ MSc, PhD, PMP® Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΝΑΣΑΙΝΑ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΡΟΜΠΟΥΚΗ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών
DTP	ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΚΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΙΣΤΟΤΟΠΟΥ www.diplous-autodioikisi.gr	ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
CREATIVE EDITOR	ΑΝΘΗ ΒΑΠΟΡΙΔΟΥ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ISSN	ΚΙΜΩΝ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ www.diplous-autodioikisi.gr ΑΘΗΝΑ info@diplous-autodioikisi.gr 2459- 4172

Περιεχόμενα

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΡΘΡΩΝ, ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.....iv
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ.....iv

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Πράσινη Οικονομία, Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Δια Βίου Μάθηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης.....238
Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κλιματική Αλλαγή, Σίμος Ανδρονίδης.....258

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

A. Αντισυνταγματική η ρύθμιση για τον ορισμό των Αντιδημάρχων, ΣτΕ ολ 1189/ 2022.....266
B. Πειθαρχικό Παράπτωμα Δημάρχου, ΣτΕ 454/ 2021269

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

A. Αιρετοί Εκπρόσωποι στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του προσωπικού των ΟΤΑ α΄ βαθμού.....283
B. Σύγχρονες Μορφές Απασχόλησης.....296

Το ηλεκτρονικό περιοδικό «**πρ ΟΤΑ ση**» δέχεται προς ανάρτηση/ δημοσίευση άρθρα και μελέτες που αφορούν θέματα της δημόσιας διοίκησης και ειδικότερα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα άρθρα και οι μελέτες μπορούν να έχουν τόσες λέξεις όσες επιθυμεί ο/ η συγγραφέας τους, ώστε να παρουσιάζεται μία πλήρης εικόνα του αντικείμενου του άρθρου ή της μελέτης και να αναπτύσσονται οι απόψεις του/ της συγγραφέα, χωρίς να είναι απαραίτητη η σύγκλισή τους με αυτή της Σύνταξης του περιοδικού (του Επιστημονικά Υπεύθυνου και των Υπεύθυνων Ύλης). Επίσης, μπορούν να δημοσιεύονται και σχόλια σε όσες δικαστικές αποφάσεις αποστέλλονται στο περιοδικό.

Οι συγγραφείς ενημερώνονται ότι τα έργα τους, εφόσον δημοσιεύονται στο ηλεκτρονικό περιοδικό «**πρ ΟΤΑ ση**», μπορούν να αναπαραχθούν ελεύθερα και δωρεάν, υπό την προϋπόθεση/ παράκληση να μνημονεύεται το ηλεκτρονικό περιοδικό και ο/ η συγγραφέας του άρθρου.

Σημειώνεται ότι για την αποστολή άρθρων, μελετών, δικαστικών αποφάσεων (με ή χωρίς σχολιασμό) και διοικητικών εγγράφων προς δημοσίευση στο περιοδικό μπορείτε να απευθυνθείτε στο: info@diaplous-autodioikisi.gr.

Το ηλεκτρονικό περιοδικό «**πρ ΟΤΑ ση**», με δωρεάν κι ελεύθερη πρόσβαση, σκοπεύει στη δημοσίευση της γνώσης που παράγεται από τη δημόσια διοίκηση, σε όλες της τις βαθμίδες. Αποσκοπεί, δηλαδή, στην ανάδειξη της δημιουργικότητας των δημοσίων υπαλλήλων. Προσδοκά, δε, να αποτελέσει ένα ελεύθερο βήμα για όσους επιθυμούν να αποτυπώσουν, να μοιραστούν και να αιτιολογήσουν την άποψή τους σε θέματα της καθημερινής τους εργασίας. Επίσης, με τη δημοσίευση κρίσιμων διοικητικών εγγράφων και της επίκαιρης νομολογίας σε θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης, ολοκληρώνεται η προσπάθεια παροχής πρόσβασης στους ενδιαφερόμενους πολίτες στην αναγκαία γνώση για τη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δηλώνεται ότι το περιοδικό δεν αποσκοπεί στην άμεση πληροφόρηση των ενδιαφερομένων κατά τη στιγμή έκδοσης των δικαστικών αποφάσεων και των διοικητικών πράξεων (άλλωστε λειτουργούν πολλοί εξειδικευμένοι ιστότοποι γι' αυτό το λόγο).

Η ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού στον ιστότοπο:

www.diplous-autodioikisi.gr

υποδηλώνει την συμπληρωματικότητα των δύο προσπαθειών, οι οποίες στοχεύουν στον ίδιο σκοπό (με διαφορετικά μέσα): στην ανάδειξη της δημιουργικότητας των δημοσίων υπαλλήλων και την αλληλεπίδραση των ιδεών και των προσπαθειών τους.

Παρακαλείσθε, εάν έχετε κάποιες παρατηρήσεις επί των μελετών που είναι αναρτημένες στον ιστότοπο (www.diplous-autodioikisi.gr), καθώς και για κάθε θέμα που αφορά στη λειτουργία του, όπως απευθυνθείτε στο:

info@diaplous-autodioikisi.gr

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης, Πράσινη Οικονομία, Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Δια Βίου Μάθηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Σίμος Ανδρονίδης, Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κλιματική Αλλαγή

Πράσινη Οικονομία, Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Δια Βίου Μάθηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης

Πολιτικός & Διοικητικός Επιστήμονας,

Δρ. Διεθνών Σχέσεων, Ειδίκευση στις Ευρωπαϊκές Πολιτικές & Χρηματοδοτήσεις,
Γενικός Γραμματέας Δήμου Νέας Σμύρνης

Πρόεδρος Πανελληνίας Ένωσης Γενικών Γραμματέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης
"Κλεισθένης"

(christakismichalis2@gmail.com)

Τα θέματα που αφορούν τον επενδυτικό & αναπτυξιακό προγραμματισμό, όπως και τη διοίκηση των οικονομικών αξιών στους ΟΤΑ αποτελούν κομβικά στοιχεία σε μία αποτελεσματική, αποδοτική και ποιοτική διοίκηση. Στην κατεύθυνση αυτή αναδεικνύεται ως κεντρικός γνώμονας ένα τρίπτυχο με τρεις άξονες:

- η μετάβαση σε μια **Πράσινη Οικονομία**,
- η ανάπτυξη ενός πλαισίου **Ψηφιακού Μετασχηματισμού** με εισαγωγή καινοτομίας στις υπηρεσιακές λειτουργίες, και
- η διαρκής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ μέσω

ενός ολοκληρωμένου σχεδίου **Δια Βίου Μάθησης** και της εφαρμογής του για ανάπτυξη, ενίσχυση και αναβάθμιση δεξιοτήτων.

1. Ένα Τρίπτυχο Διαλειτουργικότητας

Το τρίπτυχο **Πράσινη Οικονομία, Ψηφιακός Μετασχηματισμός, Ανάπτυξη, Ενίσχυση & Αναβάθμιση Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού**, περικλείει πλειάδα θεμάτων που αφορούν την περιβαλλοντική νομοθεσία, τις πράσινες προμήθειες, την παραγωγή και εξοικονόμηση ενέργειας, την αξιοποίηση της τοπικής περιουσίας, τη χρήση της αγροτικής γης, τους υδατικούς πόρους, την υγεία, την τήρηση διαδικασιών, την εισαγωγή

καινοτομίας, τις ψηφιακές λειτουργίες για διαχείριση πόρων & εκκαθάριση δαπανών, την διαχείριση αρχείων, όπως και την ανάπτυξη συστημάτων ενίσχυσης και αναβάθμισης δεξιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση και γνώση, η απαραίτητη τεχνογνωσία, η ανταλλαγή καλών πρακτικών στα θέματα αυτά είναι ιδιαίτερα πολύτιμη, καθώς τα αντικείμενα αυτά απασχολούν με μεγάλη συχνότητα τη λειτουργία συνολικά των ΟΤΑ και ιδιαίτερα της διοικητικής, της οικονομικής και της τεχνικής υπηρεσίας στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η αγαστή συνεργασία με κεντρικό στοιχείο την ομαδικότητα και τη διαβουλευτική λήψη αποφάσεων συμβάλει καταλυτικά στη διαλειτουργία και συνεννόηση μεταξύ αιρετών, τεχνοκρατών και υπηρεσιακών στελεχών των ΟΤΑ. Το πλέον κρίσιμο στοιχείο που παράγεται από τη διαδικασία αυτή αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στη φράση: «**Η Γνώση είναι Δύναμη – Η Τεχνογνωσία Προστασία**»

Το τρίπτυχο της διαλειτουργικότητας επικεντρώνεται και

αποτελεί τη βέλτιστη προσέγγιση – λύση στις οργανωτικές και διοικητικές αλλαγές, που έχουν επιφέρει οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις του 2019-2021 στην Τοπική Αυτοδιοίκηση της χώρας, στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας και στην προετοιμασία για τους νέους επενδυτικούς και χρηματοδοτικούς ορίζοντες, που διανοίγονται δυναμικά.

Τα χρονικά ορόσημα της τρέχουσας περιόδου είναι:

- η ολοκλήρωση της Προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2014-2020,
- η έναρξη της νέας Προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2021-2027, και
- η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας 'Ελλάδα 2.0'.

Τα κρίσιμα αυτά ορόσημα, παρουσιάζονται ως κρίσιμες ευκαιρίες και προκλήσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού.

Στην κατεύθυνση αυτή είναι επιβεβλημένες, οι διαδικασίες για μετάβαση σε μια περισσότερο **Περιβαλλοντική - Πράσινη Οικονομία**, η ανάγκη για εισαγωγή καινοτομίας και **Ψηφιακό Μετασχηματισμό**, όπως και η

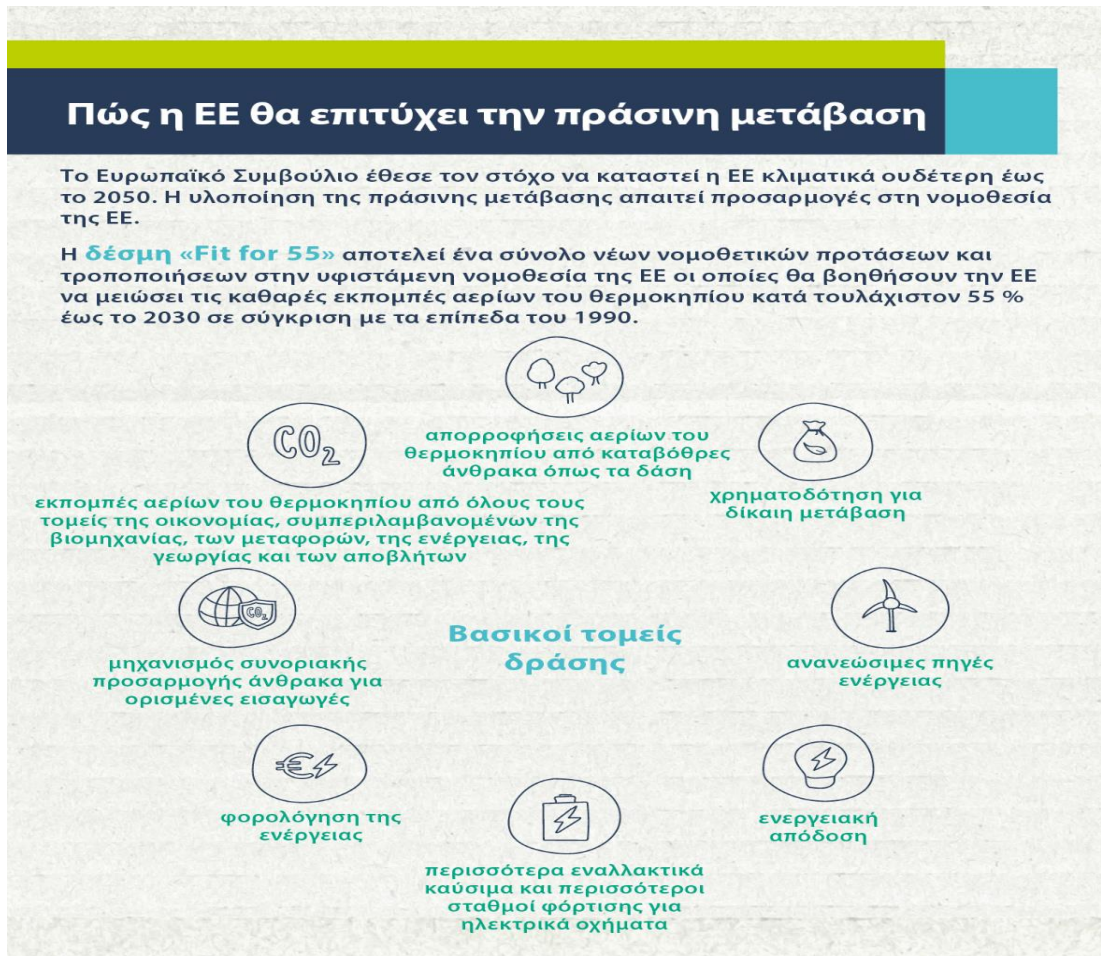
επένδυση σε ανάπτυξη **Νέων Δεξιοτήτων** και η ενίσχυση των ήδη **υφιστάμενων στο ανθρώπινο δυναμικό** των ΟΤΑ. Αναντίρρητα, τα ανωτέρω προβάλλουν ως κομβικές προτεραιότητες– αναγκαιότητες αρχικά μέχρι το 2023 και καταληκτικά για την περίοδο 2024-2028 στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Με την συμπλήρωση 34 μηνών αιρετής διοίκησης (από τον Σεπτέμβριο του 2019-Ιούνιο 2022), οι δημοτικές αρχές που αναδείχθηκαν στις εκλογές του 2019 οφείλουν να είναι οικείες με τις χρηματοπιστωτικές δυνατότητες που διανοίγονται, τις χρηματοδοτικές πηγές που είναι στη διάθεσή τους, όπως και με το νέο πλαίσιο ρυθμίσεων για τη μετάβαση στη πράσινη οικονομία, για τον ψηφιακό μετασχηματισμό με εισαγωγή καινοτομίας και για τη διαρκή επένδυση στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ. Αυτή η προσέγγιση αποτελεί μια στοχευμένη προσπάθεια επίλυσης των θεμάτων που διαμορφώνουν και απασχολούν διαχειριστικά τη διοικητική, την οικονομική και την τεχνική καθημερινότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2. Πράσινη Οικονομία & Τοπικές Πολιτικές Μετάβασης

Η επιδίωξη της οικονομικής ανάπτυξης με επενδύσεις στην Πράσινη Οικονομία και την Ψηφιακή Μετάβαση είναι πλέον μια Παγκόσμια τάση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρωτοπορεί και έχει ήδη αναλάβει δέσμευση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (2019), για δραστική μείωση των κρίσιμων εκπομπών έως το 2030.

Η **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία** είναι μια δέσμη πρωτοβουλιών πολιτικής, η οποία έχει ως στόχο να θέσει την ΕΕ σε τροχιά προς την **Πράσινη Μετάβαση**, με απώτερο στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Στηρίζει τον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία με σύγχρονη και ανταγωνιστική οικονομία. Η Συμφωνία υπογραμμίζει την ανάγκη για μια ολιστική και διατομεακή προσέγγιση, στο πλαίσιο της οποίας όλοι οι σχετικοί τομείς πολιτικής συμβάλλουν στην επίτευξη του απώτερου στόχου για το κλίμα.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2019 και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την έλαβε υπό σημείωση κατά τη σύνοδο του Δεκεμβρίου το ίδιο έτος. Η απόφαση της ΕΕ περιλαμβάνει μια δέσμη με αλληλένδετες πρωτοβουλίες που καλύπτουν το κλίμα, το περιβάλλον, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη βιομηχανία, τη γεωργία και τη βιώσιμη χρηματοδότηση.¹

Η μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα θα δημιουργήσει σημαντικές ευκαιρίες, όπως δυνατότητες για οικονομική ανάπτυξη, νέα επιχειρηματικά μοντέλα και αγορές, νέες θέσεις εργασίας και τεχνολογική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας**, θα υποβληθεί **Σχέδιο Αξιολόγησης Επιπτώσεων για την αύξηση του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ για το 2030 σε τουλάχιστον 50% και**

προς 55% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Αυτός ο ενδιάμεσος στόχος μείωσης εκπομπών το 2030 αντιπροσωπεύει μεσοσταθμική παγκόσμια μείωση, ενώ οι προηγμένες οικονομίες αναμένεται να συνεισφέρουν περισσότερο από τις λιγότερο αναπτυγμένες.

Η στόχευση αυτή επιδιώκει τα ακόλουθα:

- την επανεξέταση κάθε υφιστάμενου νόμου σχετικά με τα πλεονεκτήματα του κλίματος, και
- την εισαγωγή νέας νομοθεσίας για την κυκλική οικονομία, την ανακαίνιση κτιρίων, τη βιοποικιλότητα, τη γεωργία και την καινοτομία.²

Η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula von der Leyen, δήλωσε ότι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θα είναι η «στιγμή της Σελήνης» της Ευρώπης, καθώς το Σχέδιο θα κάνει την Ευρώπη την πρώτη ουδέτερη για το κλίμα ήπειρο.³ Στην ίδια κατεύθυνση, η Πρόεδρος της

¹ Πηγή: <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/green-deal/>.

² Πηγή: <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/green-deal/>.

[een-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/](https://www.euractiv.com/en-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/).

³ Πηγή: Simon, Frédéric (11 Δεκεμβρίου 2019). «EU Commission unveils 'European Green Deal': The key points». www.euractiv.com (στα Αγγλικά). Ανακτήθηκε στις 29 Δεκεμβρίου 2019.

Ευρωπαϊκής Επιτροπής όρισε τον Frans Timmermans ως Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Στις 13 Δεκεμβρίου 2019, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να συνεχίσει τις διαδικασίες για το Σχέδιο, με την εξαίρεση της Πολωνίας. Στις 15 Ιανουαρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε επίσης υπέρ της Πράσινης Συμφωνίας, με αιτήματα για πιο φιλόδοξους στόχους.

Η Ελλάδα κινείται θετικά προς αυτήν την κατεύθυνση, ενθαρρύνοντας την υιοθέτηση και θέση σε εφαρμογή καλών πρακτικών βιώσιμης ανάπτυξης στο πεδίο της πράσινης οικονομίας.

Η κίνηση αυτή πιστοποιείται θετικά με την αξιοποίηση των

δυνατοτήτων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (Ταμείο Ανάκαμψης), που ανάμεσα σε άλλα εντάσσονται και 20 έργα με Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) ύψους συνολικά 4 δις ευρώ. Τα έργα αυτά δημιουργούν το πλαίσιο για το ψηφιακό και πράσινο μέλλον των πόλεων.⁴

Κάθε αναπτυξιακή διαδικασία πρέπει να σηματοδοτείται από τη συμβολή της στην **Πράσινη Μετάβαση** και στην **Τοπική Αυτοδιοίκηση**. Η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος αποτελεί κομβικής σημασίας στόχο για τις τοπικές αρχές. Η **περιβαλλοντική επίδοση των Δήμων**, πρέπει να συνδέεται με μια διακριτή Τοπική Στρατηγική Βελτίωσης του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος, υιοθετώντας σύγχρονες περιβαλλοντικές πολιτικές. Είναι απαραίτητη η λήψη πρωτοβουλιών και η υλοποίηση έργου περιβαλλοντικής πολιτικής, σε θέματα στρατηγικής διαδικασιών, βελτίωσης κόστους και κανονιστικής συμμόρφωσης.

⁴ Πηγή: Επένδυση σε πράσινες και έξυπνες πόλεις μέσω Ταμείου Ανάκαμψης και ΣΔΙΤ <https://www.economix.gr/2022/05/26/prasines-kai-exypnes-poleis-me-ergaleio-tis-sdit-kai-to-tameio-anakampsis/> και πρ ΟΤΑ ση

<https://www.economix.gr/2022/05/25/karagian-nis-prasines-kai-exypnes-poleis-me-ergaleio-tis-sdit-kai-to-tameio-anakampsis/>

Τοπική Αυτοδιοίκηση & Πράσινη Μετάβαση

Το διακύβευμα των βιώσιμων (sustainable), έξυπνων (smart) και πράσινων (green) πόλεων αποτελεί το

πολιτικό αφήγημα της νέας εποχής για τις σύγχρονες πόλεις, ενώ η σύγχρονη πρωτοποριακή πολιτική των πόλεων εκφράζεται σε παγκοσμιοποιημένο επίπεδο σήμερα μέσα από το **τρίπτυχο πράσινη, ανθεκτική, έξυπνη πόλη**.⁵

⁵ Πηγή: Τι χρειάζεται η «πράσινη συμφωνία» <https://www.ot.gr/2022/04/25/apopseis/expert/s/ti-xreiazetai-i-prasini-symfonia/>.

Οι Δήμοι πρέπει να επενδύσουν σε πολιτικές που να είναι φιλικές προς το περιβάλλον και να στοχεύουν **στη μετάβαση στην πράσινη οικονομία με μείωση του αποτυπώματος άνθρακα ή περιβαλλοντικό αποτύπωμα**, καθώς η κλιματική αλλαγή είναι πλέον μια πραγματικότητα.¹

Για να βελτιώσουμε (μειώσουμε) το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα οφείλουμε να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε πολιτικές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που να οδηγούν:

- Στην ενεργειακή αναβάθμιση του χώρου εργασίας και κατοικίας.
- Στην ανάλογη αναπροσαρμογή των διατροφικών συνηθειών μας.
- Στον περιορισμό της χρήσης ακόμη και στην πλήρη κατάργηση χρήσης των πλαστικών μιας χρήσης.
- Στην εντατικοποίηση της προσπάθειας για ανακύκλωση, επισκευή και επανάχρηση υλικών.

- Στην υιοθέτηση της πράσινης μετακίνησης με χρήση υβριδικών μέσων ή της ηλεκτροκίνησης.

- Στην εξοικονόμηση στην κατανάλωση νερού.

Για την επόμενη θητεία των οργάνων των ΟΤΑ (Δήμοι και Περιφέρειες) πρέπει να εκπονηθεί ο **Πολιτικός Χάρτης Πράσινων Πρωτοβουλιών και Δράσεων**, που θα στοχεύει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών από τους οικείους ΟΤΑ, όπως και τα στελέχη του, για τις διαθέσιμες “πράσινες” πρακτικές, με ενίσχυση του μηνύματος της οικολογικής συνείδησης, αλλά και της αναγκαιότητας για πράσινη μετάβαση στην εποχή μας.

Οι βιώσιμες, έξυπνες και πράσινες πόλεις αποτελούν ένα νέο πρότυπο μιας υγιούς και σταθερής ανάπτυξης που ανταποκρίνεται στο μέλλον. Η προσαρμογή των δημοτικών λειτουργιών, των υπηρεσιών, των έργων

¹ Το Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα αναφέρεται στο σύνολο των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων επί της γης, του νερού και της ατμόσφαιρας και προκύπτει τόσο από τους φυσικούς πόρους που απαιτούνται για την παραγωγή των προϊόντων και των υπηρεσιών που καταναλώνουμε, όσο και από τη διάθεση των αποβλήτων, που προκύπτουν από αυτή την κατανάλωση. Στην πράξη είναι η σχέση πρ ΟΤΑ ση

κατανάλωσης με την αναπλήρωση των φυσικών πόρων που απαιτούνται για τη διαβίωση μας. Συγκεκριμένα στη χώρα μας καταναλώνουμε τους φυσικούς πόρους 2,5 φορές ταχύτερα σε σχέση με το χρόνο που χρειάζονται τα οικοσυστήματα προκειμένου να τους αναπληρώσουν.

και των υποδομών στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας με αντιμετώπιση των επιπτώσεων που επιφέρει η κλιματική αλλαγή είναι αναγκαία συνθήκη για το σχεδιασμό και τον προγραμματισμό σήμερα.

3. Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Τοπικές Λειτουργίες

Ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός αυξάνει την παραγωγική ευελιξία και την παραγωγικότητα και αποτελεί ευκαιρία για την παραγωγική και βιομηχανική αναζωογόνηση της Ευρώπης, αλλά συνάμα και της χώρας μας και την αναδιάρθρωση του παραγωγικού υποδείγματός της. Σημαντική διάσταση της στρατηγικής αυτής αποτελεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, με στόχο την προσφορά εύχρηστων ψηφιακών υπηρεσιών προσανατολισμένων στις ανάγκες των χρηστών. Η Δημόσια Διοίκηση σχεδιάζει και εφαρμόζει ευέλικτα μοντέλα για σχεδιασμό και υλοποίηση νέων ψηφιακών λύσεων, ενσωματώνοντας καινοτόμες μεθόδους και τεχνολογίες

αιχμής σε όλους τους τομείς και πεδία δράσης της.

Η Ελλάδα έχει αντιληφθεί την αναγκαιότητα της μετάβασής της προς την ψηφιακή οικονομία και κοινωνία, ως άμεση προτεραιότητα. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΥΨΗΔ) λειτουργεί συντονισμένα και συνεργάζεται με το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους ερευνητικούς & τεχνολογικούς φορείς, την ακαδημαϊκή-επιστημονική κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών, για τον εκσυγχρονισμό της, την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και της επιχείρησης, και τη δημιουργία νέων, επιπρόσθετων πηγών οικονομικής ανάπτυξης.

Το ΥΨΗΔ προωθεί σημαντικές παρεμβάσεις για την απόκτηση και ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων από όλους τους πολίτες, καθώς η σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση αναπτύσσει μια νέα φιλοσοφία σε σχέση με την εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων ενισχύοντας την ψηφιακή κατάρτιση του δυναμικού της.²

² Πηγή: <https://www.digitalplan.gov.gr/dimosievma/10>

²/programma-psifiakos-metaschimatismos-2021-2027/.

Το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» (ΠΨηΜετ) συμβάλλει στο όραμα για την Ψηφιακή Ελλάδα και στην προαγωγή του οικονομικού μετασχηματισμού της χώρας στοχεύοντας κυρίως:¹

- στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς επιχειρήσεις και πολίτες,

- στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών,

- στην ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών υποστήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

- στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας,

- στην κάλυψη των αναγκών σε ψηφιακές δεξιότητες, και

¹ Πηγή: Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» (ΠΨηΜετ) <https://www.digitalplan.gov.gr/dimosievma/102> πρ ΟΤΑ ση

/programma-psifiakos-metaschimatismos-2021-2027.

- στην αξιοποίηση και ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής.

Ο Προϋπολογισμός του ΠΨηΜετ 2021-2027 ανέρχεται σε 943.004.310 ευρώ με δημόσια δαπάνη.

Τοπική Αυτοδιοίκηση & Έξυπνες Πόλεις με Οφέλη για τους Δημότες

Το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» (ΠΨηΜετ) είναι ήδη σε εξέλιξη για τους 16 Δήμους άνω των 100.000 κατοίκων συν τα Τρίκαλα, λόγω της σημαντικής ψηφιακής υποδομής που έχουν ήδη αναπτύξει. Η χρηματοδότηση του πρώτου σταδίου, ύψους 90 εκατομμυρίων ευρώ, γίνεται με πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.² Συνολικά, για την επενδυτική πρωτοβουλία των «Έξυπνων Πόλεων» έχουν προϋπολογιστεί 88 εκατ. ευρώ, συν 2 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία μιας κεντρικής πλατφόρμας διανομής ανοιχτών δεδομένων, η οποία

θα περιλαμβάνει και τεχνική υποστήριξη στους δικαιούχους.

Στόχος των έργων για τις μεγάλες πόλεις είναι η αντιμετώπιση των νέων οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων, λόγω της συνεχιζόμενης αστικοποίησης και της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού, που οδηγούν σε αυξημένη ζήτηση για κατάλληλες υπηρεσίες, πολλαπλασιάζοντας παράλληλα τις ενεργειακές και υδρευτικές ανάγκες, τον όγκο των αποβλήτων, την κινητικότητα κλπ. Κρίσιμη παράμετρος στο σχεδιασμό έξυπνων πόλεων θα αποτελέσει η χρήση τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης και Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT).

Με το Πρόγραμμα των «Έξυπνων Πόλεων» δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους Δήμους πλέον να ευθυγραμμιστούν με την κεντρική διοίκηση αναφορικά στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού. Σκοπός

² Για το Πρόγραμμα Έξυπνες Πόλεις με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, προβλέπονται: για το Δήμο Αθηναίων (20 εκατ. ευρώ), για το Δήμο Θεσσαλονίκης (13 εκατ. ευρώ), για το Δήμο Πειραιώς (7 εκατ. ευρώ), συνολικά 40 εκατ. Ευρώ. Ακόμη, για δεκατρείς Δήμους - μεγάλες πόλεις με πληθυσμό άνω των 100 χιλιάδων κατοίκων, προβλέπεται ένας συνολικός προϋπολογισμός επενδύσεων με πρ ΟΤΑ ση

ύψος στα 42 εκατ. Ευρώ (περίπου 6 εκατ. Ευρώ, η κάθε μία). Επιπρόσθετα, μετέχει και ο Δήμος Τρικκαίων, ως «Πρωταθλητής Έξυπνης Πόλης», με προκαθορισμένο προϋπολογισμό 6 εκατ. ευρώ. Πηγή: <https://tomanifesto.gr/tameio-anakampsispoies-poleis-tha-ginoy-n-exyprnes-stin-ellada/>.

του προγράμματος είναι η αναβάθμιση της καθημερινότητας των δημοτών και των τοπικών κοινωνιών, με την επιλογή εκείνων των ψηφιακών έργων που ανταποκρίνονται καλύτερα στις προτεραιότητες κάθε Δήμου, μέσα από έναν κατάλογο έργων που διαρθρώνονται σε επτά κατηγορίες:

- -Βιώσιμη Μετακίνηση
- -Εξοικονόμηση Ενέργειας
- -Μείωση Ενεργειακού Αποτυπώματος Δημοτικών Κτιρίων
- -Βελτίωση Εξυπηρέτησης Πολίτη και Επιχείρησης
- -Βελτίωση Ποιότητας Ζωής
- -Ενίσχυση Τοπικής Δημοκρατίας, Διαβούλευσης και Διαφάνειας
- -Προστασία από Κυβερνοεπιθέσεις και Ενίσχυση Ψηφιακών Υποδομών)

Στην κατεύθυνση της ενσωμάτωσης έξυπνων λειτουργιών (smart city functions) στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Υπουργείο Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ανακοίνωσε ειδικό **Πρόγραμμα για Έξυπνες Πόλεις**, όπου από την 1^η Ιουλίου 2022, 315 Δήμοι από όλη την Ελλάδα θα έχουν τη

δυνατότητα να συμμετέχουν και να χρηματοδοτηθούν για τις δράσεις τους. Ειδικότερα, οι Δήμοι με πληθυσμό μέχρι τις 100 χιλιάδες κατοίκους, θα μπορούν να υποβάλλουν τεχνικό δελτίο με τις προτάσεις τους στο Πρόγραμμα Έξυπνες Πόλεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους.³ Η υποβολή των τεχνικών δελτίων αυτών - σχεδίων θα πραγματοποιείται ψηφιακά, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΣΠΑ (ΟΠΣ ΕΣΠΑ).

Η δράση αυτή για τους 315 Δήμους χρηματοδοτείται με περίπου 230 εκατομμύρια ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάκαμψης (ΕΤΠΑ). Τα ποσά που έχουν στη διάθεσή τους οι Δήμοι κυμαίνονται από 210.000 ευρώ (για τους πολύ μικρούς δήμους) μέχρι 2.770.000 ευρώ (για τους δήμους με πληθυσμό λίγο μικρότερο των 100.000 κατοίκων). Επισημαίνεται ότι κάθε Δήμος γνωρίζει εκ των προτέρων το ύψος χρηματοδότησης, ώστε να επιλέξει τις κατάλληλες δράσεις.

³ Πηγή: Πρεμιέρα για τις Έξυπνες Πόλεις την 1η Ιουλίου σε 315 Δήμους – Τι περιλαμβάνει ο ψηφιακός μετασχηματισμός, <https://www.thebest.gr/article/669885->

Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού για τις Ελληνικές Πόλεις

Αναλυτικά, οι 38 δράσεις, ανάμεσα στις οποίες κάθε Δήμος καλείται να επιλέξει εκείνες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες του, είναι οι ακόλουθες:⁴

1. Έξυπνο Σύστημα Ελεγχόμενης Στάθμευσης (ΣΕΣ).

2. Έξυπνες στάσεις ΜΜΜ.

3. Έξυπνο σύστημα διασφάλισης προσβασιμότητας ατόμων με κινητικά προβλήματα.

4. Έξυπνες διαβάσεις πεζών και φιλικές προς ΑμεΑ.

5. Συστήματα ενημέρωσης για την κυκλοφορία.

6. Έξυπνοι κάδοι απορριμμάτων.

7. Διασύνδεση λαμπτήρων σε κεντρικό υπολογιστικό κέντρο διαχείρισης.

8. Οργάνωση Γραφείου Κίνησης και Διαχείριση Δημοτικού στόλου οχημάτων.

9. Έξυπνα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης δημοτικών και σχολικών κτιρίων.

10. Έξυπνα συστήματα ηλεκτροφωτισμού εντός δημοτικών κτιρίων.

11. Έξυπνος Οδηγός Πόλης / Δήμου με καταγραφή τοπικών επιχειρήσεων και ανάδειξη προσφορών.

12. Σύστημα διαχείρισης δημοτικών κοιμητηρίων και ψηφιοποίηση φακέλων.

13. Πλατφόρμα διαχείρισης παιδικών σταθμών, ενημέρωσης γονέων με smart εφαρμογή.

14. Ψηφιακή Πλατφόρμα διαχείρισης ευπαθών ομάδων.

15. Διαχείριση κλειστών και ανοικτών χώρων άθλησης, πολιτισμού και ψυχαγωγίας (προγραμματισμός μαθημάτων, ενημέρωση γονέων, αγώνες, μαζικός αθλητισμός κλπ.).

16. Ψηφιακή Πλατφόρμα Διαχείρισης Λαϊκών Αγορών.

17. Σύστημα ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων και ψηφιακών υπογραφών.

18. Σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών πληρωμών.

⁴ Πηγή:
<https://www.euro2day.gr/news/economy/articl>

[e/2137807/anoigei-to-programma-exypnes-poleis.html](https://www.euro2day.gr/news/economy/articl/e/2137807/anoigei-to-programma-exypnes-poleis.html)

19. Παροχή συστημάτων τηλεϊατρικής σε ευπαθείς ομάδες για απομακρυσμένη διάγνωση.

20. Πολιτιστικές – Αθλητικές εκδηλώσεις – Διαχείριση ηλεκτρονικού εισιτηρίου.

21. Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης ποιότητας αέρα στην επικράτεια του δήμου.

22. Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης ποιότητας υδάτων (πόσιμοι, ποταμών, λιμνών και θαλασσών σε βιομηχανικές εφαρμογές κλπ.).

23. Ψηφιοποίηση και σύστημα διαχείρισης φακέλων ΔΕΥΑ.

24. Έξυπνο σύστημα προειδοποίησης και αντιμετώπισης κινδύνων (πλημμυρικών φαινομένων, πυρκαγιάς, σεισμού κλπ.) εντός των ορίων του δήμου και σύμφωνα με τις αρμοδιότητες τους.

25. Σύστημα έξυπνης άρδευσης.

26. Σύστημα διαχείρισης αστικού πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων.

27. Ψηφιοποίηση καταλόγων δημοτικών βιβλιοθηκών – Δημιουργία έξυπνης δημοτικής βιβλιοθήκης.

28. Ψηφιοποίηση τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς

29. Ανάπτυξη ψηφιακού διδύμου (digital twin) πόλης.

30. Ηλεκτρονικό Σύστημα Διαβούλευσης Προϋπολογισμού, Τεχνικού Προγράμματος.

31. Ηλεκτρονικό Σύστημα Διαβούλευσης Κανονιστικών Αποφάσεων.

32. Ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης και οργάνωσης της Διοίκησης και της επιχειρησιακής ικανότητας των ΟΤΑ.

33. Υλοποίηση δημόσιων δεικτών μέτρησης απόδοσης σύμφωνα με ISO 37122, προσαρμοσμένο στις ελληνικές συνθήκες.

34. Ολοκληρωμένη υποδομή προστασίας από Κυβερνοεπιθέσεις (Network Firewall, Endpoint Security κλπ.) και παροχή συστήματος τηλεργασίας.

35. Κεντρική ενιαία πλατφόρμα διαχείρισης και συλλογής δεδομένων δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού των ΟΤΑ.

36. Ψηφιακή Πλατφόρμα συνεδριάσεων συλλογικών οργάνων και επιτροπών.

37. Δημιουργία διασύνδεσης με δίκτυα υψηλής ταχύτητας μεταξύ δημοτικών κτιρίων – υποδομών.

38. Ηλεκτρονική Τιμολόγηση.

Παραδειγματικές Αναφορές Ψηφιακών Εφαρμογών σε Δήμους

Υπάρχουν ήδη χαρακτηριστικά παραδείγματα Δήμων που έχουν προχωρήσει και εισάγει μια σειρά από καινοτομίες στο πεδίο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Αναφέρουμε ενδεικτικά μόνο μερικές περιπτώσεις:⁵

-Τρίκαλα: e-ΚΕΠ (Αυτοματοποιημένο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολίτη)

-Κομοτηνή: Ευρωπαϊκή διάκριση για την αστική προσβασιμότητα με ψηφιακή καταγραφή

-Ιωάννινα: Μέλος της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «100 Intelligent Cities Challenge»

-Ροδόπη: Χαρτογράφηση ΑμεΑ στο Νομό Ροδόπης

-Λάρισα: Διαδικτυακό διαχειριστικό σύστημα «nonoville» για τις λειτουργίες του Δήμου

-Χαλκίδα: Έξυπνες Τεχνολογίες «έξυπνη» στάθμευση (Smart Parking) και «έξυπνος» φωτισμός (Smart Lighting)

-Ηράκλειο: «Ψηφιακό» Ηράκλειο με διαδικτυακή πρόσβαση σε 163 υπηρεσίες παροχής πληροφοριών, σε 29 υπηρεσίες υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων και σε ηλεκτρονικές πληρωμές, free Wi-Fi

-Νέα Σμύρνη: Ψηφιακές Πληρωμές με ολοκληρωμένο διαλειτουργικό σύστημα και υπηρεσίες μιας στάσης

4. Δεξιότητες στο Ανθρώπινο Δυναμικό των ΟΤΑ

Οι δεξιότητες θεωρούνται στον 21ο αιώνα το «κλειδί» για οικονομική πρόοδο και κοινωνική ευημερία. Οι δεξιότητες συμβάλλουν άμεσα στην οικονομική ανάπτυξη, μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας, της τόνωσης της καινοτομίας και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών στον τρόπο εργασίας. Οι καλύτερες δεξιότητες μπορούν να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση να γίνει πιο

⁵ Πηγή: Κλεισθένης, Καλές Πρακτικές Δήμων, <http://www.otapractices.gr/> και Υπάρχουν έξυπνες πόλεις στην Ελλάδα; <https://parallaximag.gr/yparchoun-eksypnes-pr-ota-sh>

poleis-stin-ellada-nai-yparchoun-kai-mas-vazoun-ta-gyalia-101559

ευημερούσα και επιτυχημένη, με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, περισσότερες και νέες επιχειρήσεις και μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα.

Οι δεξιότητες είναι αυτές που μπορούν να κάνουν τη διαφορά και να αλλάξουν προς το καλύτερο τη ζωή των ανθρώπων τώρα και στο μέλλον. Με λίγα λόγια, οι καλύτερες δεξιότητες έχουν γίνει το κλειδί για καλύτερες θέσεις εργασίας και για μια καλύτερη ζωή. Η βελτίωση των δεξιοτήτων των ανθρώπων είναι μια πραγματική συνθήκη «win-win» για όλους: την οικονομία, την κοινωνία, τους εργοδότες και φυσικά για τα ίδια τα άτομα. Ο πλούτος που βρίσκεται κρυμμένος στις δεξιότητες του πληθυσμού είναι πολύ μεγαλύτερος από τα άμεσα οικονομικά οφέλη της αγοράς εργασίας. Αυτή είναι η έννοια του «Better Skills Better Jobs Better Lives», που αναγράφεται στην έκθεση του ΟΟΣΑ για τις δεξιότητες το 2015.⁶

Η νέα πραγματικότητα στη δημόσια διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση, που καθοδηγείται από

τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την άνοδο της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης (AI), καθώς και τα νέα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως και η ανάπτυξη της σχετικής τεχνογνωσίας, αλλάζουν τον τρόπο της εργασίας συνολικά. Τα προγράμματα κατάρτισης, επανακατάρτισης και αναβάθμισης σε δεξιότητες (skilling, upskilling, reskilling) για το ανθρώπινο δυναμικό των ΟΤΑ αποτελούν πλέον απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που χρειάζονται τόσο για το σήμερα όσο και για το αύριο.

Τα Προγράμματα Κατάρτισης πρέπει να εστιάζουν στην αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών αιχμής στο πλαίσιο της διαρκούς αναβάθμισης των διοικητικών και ψηφιακών δεξιοτήτων των στελεχών του Δημόσιου Τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με απώτερο στόχο την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία και παροχή υπηρεσιών από τους δημόσιους οργανισμούς κάθε φύσης προς τους πολίτες.

⁶ Πηγή: Better Skills Better Jobs Better Lives: a strategic approach to education and skills

policies for the United Arab Emirates, OECD, 2015.

Σκοπός των Προγραμμάτων Κατάρτισης για δημιουργία, ενίσχυση και αναβάθμιση δεξιοτήτων είναι η ανάπτυξη και πιστοποίηση ενός συνόλου γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων με βάση την Κοινοτική και την Εθνική νομοθεσία αλλά και πρακτική, τα διεθνή πρότυπα και τις καλές πρακτικές μέσα από ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο εκπαίδευσης. Τα Προγράμματα Κατάρτισης πρέπει να αναπτύσσονται στους ακόλουθους άξονες:

- Δημόσια Διοίκηση & Διακυβέρνηση,
- Ψηφιακές Δεξιότητες,
- Επαγγελματικές Δεξιότητες
- Προσωπικές – Κοινωνικές Δεξιότητες

Κορυφαίες Δεξιότητες του Μέλλοντος

Έρευνα από το World Economic Forum αποκαλύπτει ότι το 50% όλων των εργαζομένων θα χρειαστεί να αποκτήσει νέες δεξιότητες μέχρι το 2025, καθώς ο οικονομικός αντίκτυπος

της πανδημίας και η αυξημένη αυτοματοποίηση στην εργασία έχουν ήδη αρχίσει να κάνουν αισθητή την παρουσία τους. Το Forum εκτιμά ότι μέχρι το 2025, 85 εκατομμύρια θέσεις εργασίας μπορεί να έχουν χαθεί λόγω της σχέσης μεταξύ ανθρώπων και μηχανών. Αλλά ακόμα περισσότερες θέσεις εργασίας, 97 εκατομμύρια, ίσως αναδυθούν, που θα είναι πιο προσαρμοσμένες στη νέα σχέση μεταξύ ανθρώπων, μηχανών και αλγορίθμων.⁷

Η αυξημένη χρήση της τεχνολογίας σημαίνει ότι οι δεξιότητες κάθε θέσης θα αλλάξουν τα επόμενα 5 χρόνια και το χάσμα στις δεξιότητες θα εξακολουθήσει να είναι μεγάλο. Οι 10 κορυφαίες δεξιότητες του μέλλοντος προβλέπεται να είναι:

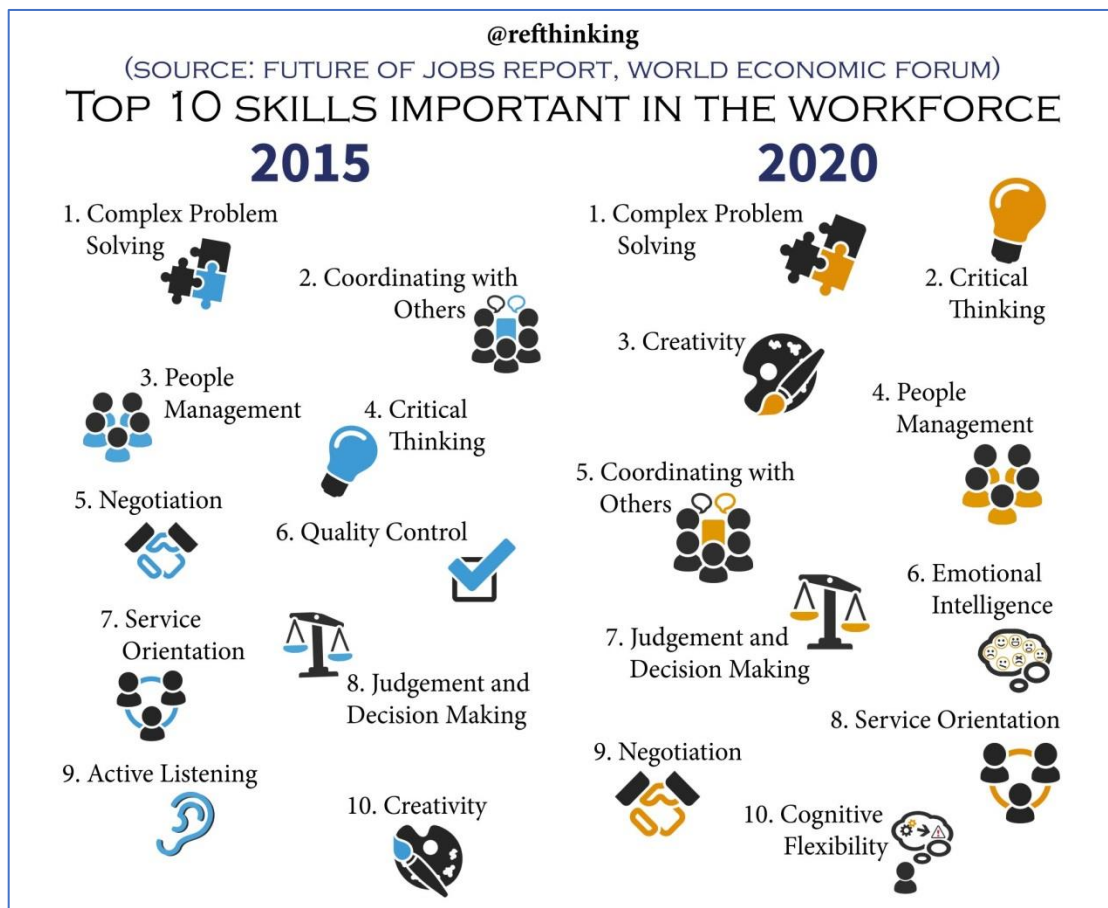
1. Αναλυτική σκέψη και καινοτομία.
2. Ενεργητική μάθηση.
3. Λύση πολύπλοκων προβλημάτων.
4. Κριτική σκέψη και ανάλυση.
5. Δημιουργικότητα, αυθεντικότητα και πρωτοβουλία.
6. Ηγεσία και κοινωνική επιρροή.

⁷ Πηγή: Οι 10 κορυφαίες δεξιότητες του μέλλοντος, Έρευνα: Ποιες θα είναι οι πιο περιζήτητες δεξιότητες εργαζομένων, <https://www.aftodioikisi.gr/ergasiaka-asfalistika/ergasiaka-ypallilwn-ota/ereyna-poiestha-einai-oi-pio-perizitites-dexiotites->

[ergazomenon/ και Το μέλλον της εργασίας απαιτεί reskilling και upskilling, https://www.thriveglobal.gr/arhra/to-mellontis-ergasias-apaitei-reskilling-kai-upskilling/.](https://www.thriveglobal.gr/arhra/to-mellontis-ergasias-apaitei-reskilling-kai-upskilling/)

7. Χρήση της τεχνολογίας και έλεγχος.
8. Τεχνολογικός σχεδιασμός και προγραμματισμός.
9. Ανθεκτικότητα, αντοχή στο στρες και ευελιξία.
10. Σκέψη και επίλυση προβλημάτων.

Κομβικές Προσωπικές – Κοινωνικές Δεξιότητες

Μια πραγματική αναγκαιότητα για το ανθρώπινο δυναμικό των ΟΤΑ και με δυναμική σχέση στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικότητας των εργαζομένων στους Δήμους είναι οι κομβικές προσωπικές – κοινωνικές δεξιότητες:

- Λειτουργική Συνομιλία & Ενεργητική Ακρόαση
- Ανάπτυξη Επιχειρηματολογίας & Πειθώ
- Διαχείριση Κρίσεων & Επίλυση Συγκρούσεων
- Διαδικασίες & Μεθοδολογία Διαπραγματεύσεων
- Μοντέλα & Ανάπτυξη Ικανοτήτων Ηγεσίας
- Εφαρμογές Μεθοδολογίας Coaching

5. Τοπική Αυτοδιοίκηση με Παροχή Ποιοτικών Υπηρεσιών στον Πολίτη

Η βιώσιμη ανάπτυξη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ενταγμένη στην καθημερινότητα μας και αναφέρεται στη διαμόρφωση και υλοποίηση μιας πρ ΟΤΑ ση

δημόσιας πολιτικής, που εστιάζει στην ικανοποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αναγκών της κοινωνίας κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ευημερία των πολιτών.

Επιβάλλεται ως μέγιστη αναγκαιότητα η πλήρης αξιοποίηση των διαθέσιμων ανθρώπινων πόρων, όπως και των διαθέσιμων κονδυλίων και μέσων ενός δήμου. Στην κατεύθυνση αυτή, πρέπει να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει ένα σύστημα δυναμικής αξιολόγησης με ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες αποδοτικότητας, όπως και εσωτερικού ελέγχου με στόχευση τη λογοδοσία διοίκησης και διαχείρισης. Οι διαδικασίες διοίκησης και οικονομικής διαχείρισης οδηγούν στην ανάπτυξη πλήθους τοπικών δημόσιων πολιτικών σε πλήθος πεδίων δράσης, όπως:

- βιώσιμη αστική κινητικότητα,
- πράσινες αναπλάσεις και νέες χρήσεις γης,
- ανακαίνιση και ενίσχυση τεχνικών και κτιριακών υποδομών,

-αξιοποίηση και καλλιέργεια
αγροτικής γης,

-καταγραφή πάγιων ακίνητων
και κινητών και επενδυτική ανάπτυξη
τους,

-εφαρμογή σχεδιασμού και
υλοποίησης τοπικής πράσινης
συμφωνίας,

-εισαγωγή και διεύρυνση
ηλεκτροκίνησης,

-εκπόνηση σχεδίου κυκλικής
οικονομίας και εφαρμογή του,

-ανάπτυξη συνεργασιών με
δομές κοινωνικής οικονομίας για
βέλτιστη λειτουργία κοινωνικών
πολιτικών,

-σχεδιασμό και υλοποίηση
στρατηγικής ψηφιακού
μετασχηματισμού στις λειτουργίες,

-ανίχνευση εκπαιδευτικών-
επιμορφωτικών αναγκών για το
ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου και
υλοποίηση του,

-εκπόνηση στρατηγικού
σχεδιασμού και επιχειρησιακού
προγραμματισμού με δυναμική
προοπτική ανάπτυξης και
εξωστρέφειας.

Οι θεματικές των δράσεων μιας
δυναμικής Δημοτικής αρχής με
στρατηγικές προοπτικές αποτελούν
κομβικό στοιχείο επιτυχίας για ένα Δήμο
που επιδιώκει μία αποτελεσματική και
ποιοτική διοίκηση με μετάβαση σε
Πράσινη Οικονομία, με Ψηφιακό
Μετασχηματισμό στις υπηρεσιακές
λειτουργίες και στην διαρκή ανάπτυξη
του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της
Δια Βίου Μάθησης.

Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κλιματική Αλλαγή

Σίμος Ανδρονίδης

Πολιτικός Επιστήμων- Υποψήφιος Διδάκτωρ στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

«Μ' έπεισαν οι καιροί τον χρόνο να αγγίξω και να τον κάνω σύμμαχο» (Βαγγέλης Χρόνης, 'Ο Σύμμαχος Χρόνος')

Με ένα σύντομο αλλά ενδιαφέρον κύριο άρθρο της, η εφημερίδα 'Η Καθημερινή,' αναφέρεται στο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι Δήμοι και ευρύτερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση, στην αντιμετώπιση της εξελισσόμενης κλιματικής αλλαγής.¹

Σταχυολογούμε ενδεικτικά από το κύριο άρθρο: «Το «μαύρο κουτί» των μεγαπυρκαγιών του περασμένου θέρους δείχνει ότι οι ΟΤΑ πρέπει να αναπροσαρμόσουν την αποστολή τους στις ανάγκες της κλιματικής κρίσης».²

Οι προθέσεις αναδεικνύονται εξ αρχής, κάτι που ίσως διαφαίνεται και με την χρήση του περισσότερο φορτισμένου όρου 'κλιματική κρίση' αντί του όρου 'κλιματική αλλαγή,'³ με την

¹ Για τα αποτελέσματα της πρόσφατης Διάσκεψης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), για το κλίμα, βλέπε σχετικά, Παυλόπουλος Γιώργος, 'Η παρτίδα σώθηκε, ο πλανήτης κινδυνεύει,' Εφημερίδα 'Τα Νέα,' 15/11/2021, σελ. 48.

² Βλέπε σχετικά, 'Δήμοι σε καιρό κλιματικής κρίσης,' Διαδικτυακή έκδοσης Εφημερίδας 'Η Καθημερινή,' 13/11/2021,

www.kathimerini.gr/opinion/561583762/dimoi-se-kairo-klimatikis-krisis/

³ Για την κλιματική αλλαγή και τις προεκτάσεις της, βλέπε και, Ford, James, Ford, Berrang-Lea, Peterson, Jaclyn, 'Are we adapting to climate change?', Global Environmental Change, 21, 2011, σελ. 25-33, Διαθέσιμο στο, [Are we adapting to climate change? \(psu.edu\)](http://www.psu.edu) Και, Chao Qingchen, & Feng Aiqing, 'Scientific basis of climate change and its response,' Global

συγκεκριμένη επιλογή να αντανakλά την αίσθηση της συντελούμενης μετάβασης προς μία περίοδο όπου και ήδη διαφαίνονται πιο έντονα οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Μάλιστα, οι πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού, που εν προκειμένω εκδηλώθηκαν σε διάφορες περιοχές της χώρας (Εύβοια, Ηλεία, Αττική), χρησιμοποιούνται ως άμεσο και από παράδειγμα όχι της κλιματικής αλλαγής, αλλά της κλιματικής 'κρίσης,' που φέρει ήδη καταστρεπτικές συνέπειες.

Είναι σε αυτό το σημείο όπου υπεισέρχεται στο άρθρο η Τοπική

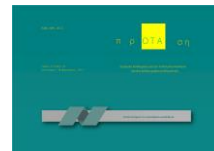
Αυτοδιοίκηση, κάτι που λαμβάνει χώρα με όρους άμεσης υπενθύμισης: «Οι ΟΤΑ πρέπει να αναπροσαρμόσουν την αποστολή τους στις ανάγκες της κλιματικής αλλαγής», όπως τονίζεται χαρακτηριστικά.

Και ως προς αυτό, το άρθρο έχει μία δόση αληθείας, στο εγκάρσιο σημείο όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' Βαθμού μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, προωθώντας παρεμβάσεις επί του πεδίου οι οποίες και θα φέρουν περιβαλλοντικό 'αποτύπωμα,'⁴ με διακύβευμα το να καταστεί μία πόλη

Energy Interconnection, Volume 1, Issue 4, 2018, σελ. 420-427, Διαθέσιμο στο, www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2096511718300628 Βλέπε επίσης, Καρτάλης Κωνσταντίνος, Κοκκώσης Χάρης, Σανταμούρης Μάνθος, Αγαθαγγελίδης Ηλίας, Πολύδωρος Αναστάσιος, (επιμ.), 'Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ανάπτυξη,' ΔιαΝεΟσις, 2017, Διαθέσιμο στο, www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2017/06/klimatiki_alagi_pararti_mata.pdf 'Climate change. Evidence & causes,' An overview from the Royal Society and the US National Academy of Sciences, 2020, Διαθέσιμο στο, royalsociety.org/~media/royal_society_content/policy/projects/climate-evidence-causes/climate-change-evidence-causes.pdf

⁴ Είναι σημαντικό ως προς το αυτό, οι παρεμβάσεις, για να μην καταστούν αποσπασματικές, να αποφύγουν λογικές εξωραϊσμού, εντασσόμενες εντός μίας ευρύτερης περιβαλλοντικής στρατηγικής. Οι παρεμβάσεις μπορούν να αφορούν την αύξηση των ποσοτήτων πράσινου κοινόχρηστου χώρου

(μικρο-παρεμβάσεις), την ενίσχυση της διαδικασίας της ανακύκλωσης, η εύρυθμη λειτουργία της οποίας προϋποτίθεται στη διαμόρφωση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ Δήμων και δημοτών, η προώθηση και δη, η περαιτέρω προώθηση πολιτικών βιώσιμης, αστικής κινητικότητας, εκεί όπου, για να υλοποιηθεί ένα τέτοιο εγχείρημα, είναι απαραίτητη η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ Δήμων και Περιφερειών. Θα μπορούσαν επίσης, να επιδιωχθούν συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα, με στόχο την πραγματοποίηση έργων μικρής κλίμακας αλλά πολλαπλασιασμού της ωφέλειας. Προκρίνουμε μία μορφή συντονισμού εκ των έσω για την «συνεκτική και ολοκληρωμένη διαμόρφωση πολιτικών», μεταξύ των αυτοδιοικητικών δρώντων, κατά το σχήμα του Guy. B. Peters. Βλέπε σχετικά, Peters, B. Guy, 'Managing horizontal Government: The politics of coordination,' Public Administration, 76, 2, 1998. Και, για μία επισκόπηση της βιβλιογραφίας περί συντονισμού, βλέπε και, Δραμαλιώτη Παρασκευή, 'Το επιτελικό κράτος. Ρυθμιστική συνοχή και συντονισμός στο Κέντρο Διακυβέρνησης,' Πρόλογος: Κοντιάδης Ξενοφών, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα, 2021, σελ. 29-31.

βιώσιμη, πτυχή που σχετίζεται εμπρόθετα και με την εφαρμογή πολιτικών που πρωταρχικά θα αποδίδουν έμφαση στη λογική της πρόληψης.

Και στο επίπεδο του σχεδιασμού και της ολοκλήρωσης αντιπλημμυρικών έργων, όσο και στο επίπεδο της καλύτερης προετοιμασίας και εκπαίδευσης των υπαλλήλων⁵ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και των ίδιων των αιρετών, με διακύβευμα την κατά το δυνατόν ελαχιστοποίηση του ρίσκου, της περιβαλλοντικής επισφάλειας.

Οι δύο αυτές παράμετροι θεωρούμε πως αλληλεπιδρούν, δυνάμενες να ωθήσουν προς την κατεύθυνση άσκησης πίεσης προς το πολιτικό σύστημα και την κεντρική εξουσία,⁶ ώστε και να αξιοποιηθεί, από τις αυτοδιοικητικές βαθμίδες, το σημερινό momentum.

Το οποίο και συνδέεται με την εν γένει στροφή που έχουν επιχειρήσει πολιτικά κόμματα (και η κυβέρνηση) προς την κατεύθυνση της λεγόμενης 'πράσινης' πολιτικής, της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας (εν καιρώ κλιματικής αλλαγής),⁷ εκεί όπου, από

⁵ Υπάλληλοι της Πολιτικής Προστασίας μπορούν να συμβάλλουν ενεργά στην εκπαίδευση στελεχών και αιρετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως προς την κλιματική αλλαγή και τις προεκτάσεις που αυτή λαμβάνει, διότι, η συγκρότηση μίας κουλτούρας «γνωστικής ασφάλειας» (cognitive security), για να παραπέμψουμε στον Λάμπρο Καούλλα, οφείλει να έχει διαχυθεί (spillover), σε όλο το φάσμα του εν ευρεία εννοία κράτους. Βλέπε σχετικά, Καούλλας, Λάμπρος, 'Υβριδικός πόλεμος, οπλοποιημένα αφηγήματα και γνωστική ασφάλεια: Προκλήσεις για τις αστυνομικές και στρατιωτικές αρχές,' στο: Αντωνιάδης Ευριπίδης (επιμ.), 'Ιστορία, κοινωνία, πολιτική & μέσα επικοινωνίας. Ενημέρωση και Δημοκρατία,' Β' Επιστημονικό Συμπόσιο Πισσουρίου, Εκδόσεις Κ. Επιφανίου, Λευκωσία, 2020, σελ. 257. Η συγκρότηση αυτού του τύπου της κουλτούρας, αποδίδει έμφαση, όχι τόσο στο πλαίσιο των εφαρμοσμένων πολιτικών, σε προληπτικό και μη επίπεδο, αλλά, στο κομμάτι της γνώσης, της ανάπτυξης (ή της ενίσχυσης) δεξιοτήτων και της παροχής αναλυτικών εργαλείων γύρω από το τι σημαίνει 'κλιματική αλλαγή' και ευρύτερα κρίση, καθώς και το πως αντιμετωπίζονται δίχως να επιφέρουν αδρανοποίηση.

⁶ Ο όρος 'κεντρική εξουσία' δεν απουσιάζει από την περί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ιδιόλεκτο, επιθυμώντας να καταστήσει περισσότερο ευκρινή τα διαφορετικά πεδία ευθύνης που καλύπτουν τα δύο μέρη, η κεντρική εξουσία δηλαδή, και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εάν δε, διευρύνουμε την εικόνα της ανάλυσης μας, θα πούμε πως ο όρος αυτός μπορεί να χρησιμοποιηθεί και κατά την διάρκεια υποβολής στοχευμένων αιτημάτων προς την εκάστοτε κυβέρνηση, αιτημάτων που έχουν σχέση με την οιοική αυτοδιοικητική λειτουργία, εγγράφοντας εδώ μία πιο αρνητική χροιά, σχετική με την 'αυτο-αναφορική κεντρική εξουσία που δεν δίδει σημασία στις ανάγκες των Δήμων.'

⁷ Στη διδακτορική της διατριβή, η Ασπασία Καραμάνου, αναφέρεται στο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι εθελοντικές οργανώσεις, ως τμήματα του εν συστήματος της πολιτικής προστασίας, «έναντι φυσικών καταστροφών». Βλέπε σχετικά, Καραμάνου Ασπασία, 'Πολιτική προστασία της χώρας έναντι φυσικών καταστροφών κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εθελοντικών οργανώσεων,' Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Εφαρμοσμένων

αυτό το πεδίο, δεν απόσχει και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση που έχει φθάσει έως του σημείου της παραμετροποίησης αλλά και της επικαιροποίησης της περιβαλλοντικής στρατηγικής της, όπως έδειξε και η πρόσφατη συμμετοχή εκπροσώπων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων στη Διάσκεψη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα.

Άρα, θα μπορούσαμε να πούμε πως αυτή η ήδη συγκροτούμενη διαθεσιμότητα δεν πρέπει να μείνει αναξιοποίητη, από την πλευρά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία, αν μη τι άλλο, δεν πρέπει να αναμένει παθητικά και μοιρολατρικά σχεδόν, τους όποιους κυβερνητικούς σχεδιασμούς για την μεταφορά πόρων και αρμοδιοτήτων (με

τις συνθήκες να είναι κατάλληλες για κάτι τέτοιο).⁸

Αλλά, να συμμετάσχει ή ορθότερα, να ανα-διαμορφώσει ενεργητικά την συμμετοχή στο διάλογο για την σχεδιαζόμενη μεταφορά αρμοδιοτήτων, καταθέτοντας ιδέες και τεκμηριωμένες προτάσεις, διεκδικώντας έναν ρόλο ισότιμου δρώντος στο διάλογο, σε μία μετα-νεωτερική περίοδο όπου η λειτουργία της δεν σχετίζεται μόνο με την έννοια της ποιότητας ζωής, αλλά και τις προσπάθειες για την διατήρηση της σε ένα έστω ανεκτό επίπεδο.

Κατά αυτόν τον τρόπο, η τεκμηριωμένη ⁹ διεκδίκηση (και

Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, Αθήνα, 2012, Διαθέσιμη στο: thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/28055?lang=el#/page/1/mode/2up

⁸ Προτού όμως οι αρμοδιότητες μεταφερθούν, κάτι που δεν λαμβάνει χώρα μεταφυσικώ τω τρόπω,

⁹ Η ψυχραιμία, και η γόνιμη σύνθεση οφείλουν να χαρακτηρίζουν την συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε έναν τέτοιο διάλογο, πέραν των κοινότοπων προσεγγίσεων και των συνθηματολογικών αναφορών. Διότι, αν ενσκήπτει ως κοινή παραδοχή πλέον, το γεγονός πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε ένα σύνθετο περιβάλλον, τότε, ανακύπτει διαρκώς και το ερώτημα του 'πως' μπορεί να συμβεί αυτό. Πως μία ενδεχόμενη (και θετική) μεταφορά αρμοδιοτήτων είναι σε θέση να διασφαλίσει το ό,τι η καλύτερη ποιότητα ζωής δεν θα καταστεί 'κενό γράμμα.' Τι μπορεί να κάνει καλύτερα η πρ ΟΤΑ ση

Αυτοδιοίκηση έναντι του κεντρικού κράτους; Η επιστημονική γνώση που έχει συσσωρευτεί όλα αυτά τα χρόνια, με την μετεξέλιξη των αστικών κέντρων εν καιρώ Μεταπολίτευσης να συμβαδίζει ουσιαστικά, και με εντάσεις ενίοτε, με την εξέλιξη και την ωρίμανση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εκτιμούμε πως μπορεί να αξιοποιηθεί. Μία στοιχειώδης προετοιμασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την μετάβαση της σε ένα διαφορετικό επίπεδο λειτουργίας, καθώς και ένας διαρκής ανα-στοχασμός πάνω σε διοικητικά μοντέλα που εξασφαλίζουν αποδοτικότητα και ανθεκτικότητα, οφείλουν να τεθούν σε πρώτο πλάνο. Προτού όμως προχωρήσει μία διαδικασία μεταφοράς αρμοδιοτήτων, πρέπει να λάβει χώρα το ξεκαθάρισμα τους. Ένα από τα θεωρητικά μοντέλα που προτείνεται για την μεταφορά και άσκηση αρμοδιοτήτων είναι αυτό της «πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης» (a system of multi-level government, το αποκαλεί ο Neil Nugent), ως ένα μοντέλο που μπορεί να ανταποκριθεί περισσότερο σε ένα σύνθετο και μεταβαλλόμενο

επιστημονικά), στον διάλογο, από τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα μπορούσε να συνδεθεί και με την αναφορά ζητημάτων που έχουν να κάνουν με ό,τι προσδιορίζεται, θεωρητικά και πολιτικά-δημοσιογραφικά, ως 'κλιματική αλλαγή.'

Από την στιγμή ιδίως, που η Τοπική Αυτοδιοίκηση ¹⁰ διαθέτει τις δυνατότητες να λειτουργήσει υποβοηθητικά στις κεντρικά κατευθυνόμενες δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, προσδίδοντας περιεχόμενο στο 'προλαμβάνειν,' στο πολιτικό 'επιχειρείν'

κοινωνικό-πολιτικό περιβάλλον. Επηρεασμένοι ίσως από το θεωρητικό σχήμα του Alex Warleigh, ο οποίος συγκροτεί τρία επίπεδα ανάλυσης για να ερμηνεύσει την λειτουργία και την ιστορική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις απαρχές της, προτείνουμε ως προς το σκέλος της «μεταρρύθμισης του κράτους και της αναδιάρθρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Ξενοφών Κοντιάδης), μία θεωρητική 'μείξη,' επιλέγοντας το μοντέλο της πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης όσον αφορά την λήψη αποφάσεων (η λήψη αποφάσεων συνιστά σχετίζεται καθαυτό με την άσκηση αρμοδιοτήτων), την μεταφορά και άσκηση αρμοδιοτήτων από άλλους δρώντες (Τοπική Αυτοδιοίκηση), και, το μοντέλο του ιστορικού θεσμισμού (τμήμα της «νεο-θεσμικής προσέγγισης»), ώστε να αποφευχθούν, στο μέτρο του δυνατού, και ιδίως στα πρώτα στάδια μίας κρίσης (και ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής), οι «εξαρτημένες τροχιές» (path dependence), μεταξύ των διαφόρων δρώντων, που ενίοτε, αδρανοποιούν δια της πολυνομίας, μειώνουν την αποτελεσματικότητα δια της ευθυνοφοβίας, αμβλύνουν δυνατότητες εν τω μέσω μίας κρίσης, δια της νομικίστικης σύγχυσης. Αυτή η θεωρητική 'μείξη' που προτείνουμε όμως, δεν 'μετεγγράφεται' στατικά, ή αλλιώς, δεν αποτελεί απλό θέμα αντιγραφής. Αναντίλεκτα, λαμβάνει υπόψιν τις διάφορες δυναμικές που ενσκήπτουν, την εξελισσόμενη συζήτηση, το πως η σκοπούμενη μεταρρύθμιση μπορεί να διαμορφώσει ένα διαφορετικό πλαίσιο λειτουργίας για την Τοπική Αυτοδιοίκηση που θα ανταποκρίνεται αποδοτικά στις νέες συνθήκες. Οπότε λειτουργεί και ως συμβολή στην υπό εξέλιξη συζήτηση. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' Βαθμού, χρειάζεται να αποκτήσουν αυτονομία και ταχύτητα ως προς την λήψη αποφάσεων. Βλέπε σχετικά, Nugent, Neil, 'Πολιτική και

Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση,' Πρόλογος-Επιμέλεια: Μενδρινού Μαρία, Μετάφραση: Τσολακίδου Ιουλία, Τριανταφύλλου Αλεξάνδρα, Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα, 2003, σελ. 623, 644 & 650. Warleigh, Alex, 'Better the devil you know? Synthetic and Confederal understandings of European integration,' West European Politics, 21, 3, 1998, σελ. 1-18. Για την πολυ-επίπεδη διακυβέρνηση, βλέπε και, Κοντιάδης Ξενοφών, 'Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση: Ένας απολογισμός,' Ιστοσελίδα Εφημερίδας 'Πρώτο Θέμα,' 16/01/2021, www.protothema.gr/blogs/xenofon-i-kodiadis/article/1085198/polupepipedi-diakubernisi-enas-apologismos Η διεκδίκηση περισσότερων αρμοδιοτήτων, δεν απόσχει από την αναζήτηση του πως οι περισσότερες αρμοδιότητες μπορούν να ασκηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

¹⁰ Ήδη ένα πλέγμα προτάσεων προς αξιοποίηση έχει κατατεθεί στο Συνέδριο που συνδιοργάνωσαν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) και η Ελληνο-γερμανική Συνέλευση με τίτλο 'Κλιματική Αλλαγή & Πολιτική Προστασία. Προκλήσεις & Προτάσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.' Βλέπε σχετικά, 'Κλιματική Αλλαγή & Πολιτική Προστασία – Προκλήσεις & Προτάσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση': Συνέδριο ΚΕΔΕ & Ελληνογερμανικής Συνέλευσης,' Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 22/03/2021, edcm.edu.gr/en/component/k2/klimatikh-allagh-and-politikh-prostasia-prokhlheis-and-protaseis-gia-thn-topikh-aytodiokhsh-synedriokede-and-ellhnogermanikh-syneleyshs

με επίδικο την συν-ύπαρξη ανθρώπων και φυσικού περιβάλλοντος.

Σε αυτό το σημείο, σπεύδουμε να καταθέσουμε μία πρόταση: Και ποια μπορεί να είναι αυτή; Είναι το κινηθούν οργανωμένα οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), θέτοντας στο επίκεντρο την δυνατότητα αξιοποίησης της περιβαλλοντικής-οικολογικής στροφής που επιχειρεί ήδη, σε επίπεδο χάραξης πολιτικών, η Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να αποκομίσει οφέλη σε πολλά επίπεδα, αναβαθμίζοντας την στρατηγική μίας οιονεί συνδεσιμότητας μεταξύ Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ευρωπαϊκής Ένωσης¹¹ που επιταχύνθηκε εν καιρώ πολιτικής και κοινωνικοοικονομικής κρίσης, παράγοντας μετρήσιμα αποτελέσματα όσον αφορά την λειτουργικότητα (και την αξιοπιστία) των Δήμων και των Περιφερειών εν Ελλάδι, επιτρέποντας τους σε σημαντικό βαθμό, να προσαρμοσθούν κατάλληλα στις

πιεστικές συνθήκες που διαμόρφωσε η κρίση, ώστε να επιτελέσει τις αρμοδιότητες της.

Η συνδεσιμότητα αυτή δεν έχει μελετηθεί επισταμένως επιστημονικά, όπως δεν έχει ριχθεί και ιδιαίτερο φως στο πως η ένταξη και περισσότερο, η εμβάθυνση της συμμετοχής της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση επέδρασε επί της λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της ανάπτυξης συγκεκριμένων εργαλείων, και της αξιοποίησης βέλτιστων στρατηγικών.

Ένα τριγωνικό σχήμα Τοπική Αυτοδιοίκηση-Κυβέρνηση-Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι εφικτό να συγκροτηθεί, με άξονα την διαχείριση της κλιματικής αλλαγής, διαθέτοντας όμως δικλίδες ασφαλείας, ήτοι ένα υπόστρωμα λογοδοσίας, διαφάνειας και τακτικής ενημέρωσης των δημοτών, διότι είναι σημαντικό όχι να αισθανθούν, αλλά να είναι συμμετοχοί.¹²

¹¹ Μία ανάλυση για το πως οι κυβερνητικές πολιτικές του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑΣΟΚ) την οκταετία 1981-1989, συνετέλεσαν στην προσαρμογή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο λεγόμενο «ευρωπαϊκό πρότυπο», κάτι που είχε ως αποτέλεσμα την αναδιαμόρφωση του τρόπου θεσμικής λειτουργίας της, την χωρική της ανα-διοργάνωση, την συγκρότηση μίας κουλτούρας διαχείρισης και επίλυσης προβλημάτων, προσφέρει ο Παναγιώτης Βασιλάκης. Βλέπε σχετικά, Βασιλάκης Παναγιώτης, 'Οι πρώτες απόπειρες πρ ΟΤΑ ση

εκσυγχρονισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης την περίοδο 1981-1989 και η προσαρμογή της στο ευρωπαϊκό πρότυπο περιφερειακής πολιτικής,' στο: Ασημακόπουλος Βασίλης, & Τάσσης Χρυσάνθος, (επιμ.), 'ΠΑΣΟΚ 1974-2018. Πολιτική οργάνωση, Ιδεολογικές μετατοπίσεις, Κυβερνητικές πολιτικές,' Πρόλογος: Σπουρδαλάκης Μιχάλης, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα, 2018, σελ. 742-773.

¹² Στη διαμόρφωση περιβαλλοντικών πλάνων, με βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, θα ήταν χρήσιμο να

Στο δρόμο προς την κατεύθυνση ενός νέου μοντέλου πολιτικής προστασίας που θα προτάσσει την έννοια της ανθεκτικότητας ή και της πολυ-ανθεκτικότητας, καθίσταται σημαντική η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στο πλαίσιο που αφορά τον σχεδιασμό, την αντιμετώπιση, την αξιολόγηση της δράσης που επιλέχθηκε για την αντιμετώπιση.

Διότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαθέτει εικόνα του κινδύνου, ή ακόμη και της απρόβλεπτης εξέλιξης, όπως εκφράζονται αυτός στο μικρο-επίπεδο, ήτοι μέσα στα όρια ενός δήμου και μίας περιφερειακής ενότητας. Διευρύνοντας κατά τι την εικόνα της ανάλυσης μας, θα επισημάνουμε πως η λεγόμενη πράσινη ανάπτυξη συνδέεται ιδιαίτερως και με την Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά και με την διαδικασία θεσμικής και οργανωσιακής μετεξέλιξης της.

συμπεριληφθεί και η δυνατότητα υποβολής προτάσεων δημοτών καθώς και συμπεριληψής

πρ ΟΤΑ ση

τους σε ένα τέτοιο πλάνο. Ρόλο σε αυτό μπορούν να διαδραματίσουν και οι τοπικές κοινότητες.

ΜΑΪΟΣ ΙΟΥΝΙΟΣ- 2022

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Α. Αντισυνταγματική η ρύθμιση για τον ορισμό των Αντιδημάρχων, ΣτΕ ολ 1189/ 2022

Β. Πειθαρχικό Παράπτωμα Δημάρχου, ΣτΕ 454/ 2021

Α. Αντισυνταγματική η ρύθμιση για τον ορισμό των Αντιδημάρχων

ΣτΕ ολ 1189/ 2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντίθετη προς το Σύνταγμα η τροποποίηση της ρύθμισης για τον ορισμό Αντιδημάρχων στις νησιωτικές δημοτικές κοινότητες μετά τη διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών

Το άρθρο 207 παρ. 1 του ν. 3852/2010, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε κατά τον χρόνο διεξαγωγής των εκλογών της 26ης Μαΐου και της 2ας Ιουνίου 2019, προέβλεπε ότι στις νησιωτικές δημοτικές κοινότητες (κοινότητες που εκτείνονται στην περιφέρεια ενός νησιού), οι οποίες είχαν οριστεί στο σύνολό τους ως μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες, ορίζεται Αντιδήμαρχος ο δημοτικός σύμβουλος που έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια της δημοτικής κοινότητας, ανεξαρτήτως της δημοτικής παράταξης στην οποία αυτός ανήκει, με μόνη επιφύλαξη ότι, εφόσον ανήκει σε δημοτική παράταξη άλλη από αυτήν του Δημάρχου, η παράταξή του δεν θα αντιταχθεί στον ορισμό του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 59 παρ. 1 του ν. 3852/2010. Με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 περίπτ. στ' του ν. 4623/2019, ο οποίος άρχισε να ισχύει από τις 9.8.2019, τροποποιήθηκε η

ανωτέρω ρύθμιση περί ορισμού Αντιδημάρχων στις νησιωτικές δημοτικές κοινότητες και προβλέφθηκε πλέον ο ορισμός ως Αντιδημάρχου δημοτικού συμβούλου της πλειοψηφούσας δημοτικής παράταξης εκλεγέντος στην οικεία εκλογική περιφέρεια, άλλως, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος, στην πλησιέστερη. Με την ανωτέρω απόφαση του Δικαστηρίου κρίθηκαν τα εξής: Με την επίδικη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 περίπτ. στ' του ν. 4623/2019, καθ' ο μέρος αυτή καταλαμβάνει τον ορισμό Αντιδημάρχων στις νησιωτικές δημοτικές κοινότητες κατά την αμέσως επόμενη των εκλογών της 26ης Μαΐου και της 2ας Ιουνίου 2019 δημοτική περίοδο, ο νομοθέτης επεμβαίνει, μετά τη διεξαγωγή των εκλογών και μάλιστα σε χρόνο κατά τον οποίο έχουν ήδη εξαχθεί τα εκλογικά αποτελέσματα, στην ανάδειξη οργάνου διοίκησης οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, την οποία είχε εξαρτήσει η ισχύουσα κατά τον χρόνο των εκλογών ρύθμιση από το εκλογικό αποτέλεσμα σε συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια, η οποία είχε οριστεί ως μονοεδρική. Με την επέμβαση, επομένως, αυτή, την οποία δεν προκύπτει ότι υπαγόρευσαν επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, μεταβάλλεται εκ των υστέρων το πλαίσιο άσκησης του

κατοχυρούμενου στο άρθρο 5 του Συντάγματος δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι και νοθεύεται η εκφρασθείσα θέληση των εκλογέων των νησιωτικών δημοτικών κοινοτήτων, η οποία διαμορφώθηκε κατά συνεκτίμηση, εκτός άλλων, και της νομοθετικής πρόβλεψης περί ορισμού στις εν λόγω κοινότητες ως Αντιδημάρχου του εκλεγέντος στην οικεία εκλογική περιφέρεια δημοτικού συμβούλου, ανεξαρτήτως του αν έχει αυτός εκλεγεί με τον επιτυχόντα ή με άλλο εκλογικό συνδυασμό. Με τα δεδομένα, επομένως, αυτά, η επίδικη διάταξη, καθ' ο μέρος προβλέπεται η άμεση εφαρμογή της, παραβιάζει τις αρχές της λαϊκής κυριαρχίας, της ισότητας των όρων του εκλογικού ανταγωνισμού και της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης του λαϊκού φρονήματος, που διέπουν και τις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης και απορρέουν από τα άρθρα 1 παρ. 1 και 2, 4 παρ. 1, 5 παρ. 1, 51 παρ. 3, 52 και 102 του Συντάγματος.

7. Επειδή, με την ως άνω διάταξη του άρθρου 5, παρ. 2 περίπτ. Στ' του ν. 4623/2019, καθ' ο μέρος καταλαμβάνει τον ορισμό Αντιδημάρχων στις νησιωτικές δημοτικές κοινότητες, που έχουν

οριστεί ως μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες, κατά την αμέσως επόμενη των εκλογών της 26ης Μαΐου και της 2ας Ιουνίου 2019 δημοτική περίοδο (1.9.2019- 31.12.2023, σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 4 περίπτ. Γ' ν. 3852/2010), ο νομοθέτης επεμβαίνει, μετά τη διεξαγωγή των εκλογών και μάλιστα σε χρόνο κατά τον οποίο έχουν ήδη εξαχθεί τα εκλογικά αποτελέσματα, στην ανάδειξη οργάνου διοίκησης οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, την οποία είχε εξαρτήσει η ισχύουσα κατά τον χρόνο των εκλογών ρύθμιση (άρθρο 68 παρ. 2 ν. 4555/2018) από το εκλογικό αποτέλεσμα στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια. Με την επέμβαση, επομένως, αυτή, την οποία δεν προκύπτει ότι υπαγόρευαν επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, μεταβάλλεται εκ των υστέρων το πλαίσιο άσκησης του κατοχυρούμενου στο άρθρο 5 του Συντάγματος δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι και νοθεύεται η εκφρασθείσα θέληση των εκλογέων των νησιωτικών δημοτικών κοινοτήτων, η οποία διαμορφώθηκε κατά συνεκτίμηση, εκτός άλλων, και της νομοθετικής πρόβλεψης περί ορισμού στις εν λόγω κοινότητες ως Αντιδημάρχου του εκλεγέντος στην οικεία εκλογική περιφέρεια δημοτικού συμβούλου ανεξαρτήτως του εάν έχει

αυτός εκλεγεί με τον επιτυχόντα ή άλλο εκλογικό συνδυασμό. Συνεπώς, υπό τα δεδομένα αυτά, η ως άνω διάταξη, καθ' ο μέρος προβλέπεται η άμεση εφαρμογή της, παραβιάζει τις αρχές της λαϊκής κυριαρχίας, της ισότητας των όρων του εκλογικού ανταγωνισμού και της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης του λαϊκού φρονήματος, που διέπουν και τις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης και απορρέουν από τα άρθρα 1 παρ.1 και 2, 4 παρ. 1, 5, παρ. 1, 51 παρ. 3, 52 και 102 του Συντάγματος.

10. Επειδή στο άρθρο 95 παρ 1 περ. α' του Συντάγματος ορίζεται ότι στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας ανήκει η ακύρωση των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών. Περαιτέρω με τη διάταξη του άρθρου 22 του ν. 4274/ 2014 (Α' 147) προστέθηκε παράγραφος 3β στο άρθρο 50 του πδ 18/ 1989 (Α' 8), η οποία ορίζει τα εξής: «Σε περίπτωση αιτήσεως ακυρώσεως που στρέφεται κατά διοικητικής πράξεως, το δικαστήριο, σταθμίζοντας τις πραγματικές καταστάσεις που έχουν δημιουργηθεί κατά το χρόνο εφαρμογής της, ιδίως δε υπέρ των καλόπιστων διοικουμένων, καθώς και το δημόσιο συμφέρον, μπορεί να ορίσει ότι τα αποτελέσματα

της ακυρώσεως ανατρέχουν σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο του χρόνου έναρξης της ισχύος της και σε κάθε περίπτωση προγενέστερο του χρόνου δημοσίευσης της απόφασης.» Με τη τελευταία διάταξη δόθηκε η δυνατότητα στο Συμβούλιο της Επικρατείας, υπό προϋποθέσεις τις οποίες το ίδιο σταθμίζει, να αποκλίνει, σε εξαιρετικές πάντως περιπτώσεις, από τον κανόνα της αναδρομικής ακύρωσης και να καθορίσει μεταγενέστερο χρόνο επέλευσης των συνεπειών της ακύρωσης (βλ. ΣτΕ 4446/ 2015 Ολομ., 431/ 2018 Ολομ., ΣτΕ 30/2021).

11. Επειδή, το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις δυσχέρειες που θα ήταν ενδεχόμενο να αντιμετωπίσει ο Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων από την αναδρομή των αποτελεσμάτων της ακύρωσης στο χρονικό σημείο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης, κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος που επιβάλλουν, κατ' εφαρμογή της διατάξης του άρθρου 50 παρ. 3β του πδ 18/ 1989, τα αποτελέσματα της ακύρωσης να ανατρέξουν σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο της έκδοσης της ακυρούμενης πράξης και προγενέστερο της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης, να οριστεί δε ως τέτοιο σημείο η προηγούμενη μέρα της

δημοσίευσης της παρούσας απόφασης.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται την αίτηση

Ακυρώνει την 892/ 6.9.2019 απόφαση του Δημάρχου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, όπως τροποποιήθηκε με τις 921/ 13.9.2019 και 1200/ 1.11.2019 αποφάσεις του αυτού οργάνου, καθ' ο μέρος με αυτήν ορίσθηκε Αντιδήμαρχος Σχοινούσας ο Εμμανουήλ Πολυκρέτης Ορίζει ότι τα αποτελέσματα της ακύρωσης αρχίζουν από την προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης.

....

Ο Πρόεδρος

Δ. Σκαλτσούνης

B. Πειθαρχικό Παράπτωμα Δημάρχου
ΣτΕ 454/ 2021

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΟΤΑ και πειθαρχικά παραπτώματα δημάρχου. Υποχρεώσεις του δημάρχου για την εγκατάσταση και λειτουργία σε δημοτικό χώρο λούνα παρκ, και ενέργειες στις οποίες οφείλει να προβεί αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νόμιμης λειτουργίας της επιχείρησης. Η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών από δόλο ή βαρεία αμέλεια συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο στοιχειοθετείται ανεξάρτητα εάν η παράβαση συνδέεται με τυχόν αυτοτελή ευθύνη υπαλλήλου ή άλλου οργάνου του Δήμου. Ο προσφεύγων όφειλε, εντός

πρ ΟΤΑ ση

ευλόγου χρόνου από την υπογραφή καθενός από τα ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης, να μεριμνήσει ώστε να διαπιστωθεί αν το λούνα παρκ λειτουργούσε χωρίς άδεια και να δώσει εντολή σφράγισης. Ο προσφεύγων υπέπεσε στο πειθαρχικό αδίκημα της σοβαρής παράβασης των καθηκόντων του από βαριά αμέλεια, διότι και αν και γνώριζε από δικές του ενέργειες ότι δεν έχει εκδοθεί άδεια για την εγκατάσταση και λειτουργία του λούνα παρκ, παρέλειψε, κατ' εξακολούθηση, από βαριά αμέλεια να εκδώσει απόφαση σφράγισης της εγκατάστασης αυτής. Δεν τίθεται ζήτημα δέσμευσης του Δικαστηρίου από την αμετάκλητη αθωωτική απόφαση, διότι δεν διαπιστώθηκε η ανυπαρξία των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος, ούτε ζήτημα συγγνωστής νομικής πλάνης, αλλά αποκλειστικώς ζήτημα κακής οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου, για την οποία είχε ευθύνη ο προσφεύγων ως προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Δήμου. Προσήκουσα η πειθαρχική ποινή αργίας πέντε μηνών, η οποία επιβλήθηκε. Απορρίπτεται η προσφυγή..

2. Επειδή, με την προσφυγή αυτή ζητείται η εξαφάνιση της/27.1.2015 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα, δημοτικό σύμβουλο του Δήμου, η πειθαρχική ποινή της αργίας πέντε μηνών

για το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής παράβασης καθήκοντος από βαριά αμέλεια, το οποίο φέρεται ότι διέπραξε την προηγούμενη δημοτική περίοδο, κατά την οποία είχε την ιδιότητα του Δημάρχου του ως άνω Δήμου.

6. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι ο δήμαρχος, εκτός από την άσκηση των σχετικών επιμέρους αρμοδιοτήτων του, έχει την υποχρέωση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων αυτών, να υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και να διασφαλίζει τα δικαιώματα των πολιτών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, για την εγκατάσταση και λειτουργία σε δημοτικό χώρο λούνα παρκ, και δεδομένου ότι η ψυχαγωγική αυτή δραστηριότητα απευθύνεται σε παιδιά, ο δήμαρχος οφείλει να μεριμνά ώστε η σχετική επιχείρηση να λειτουργεί κατόπιν χορήγησης σχετικής αδειας με ασφάλεια για τους χρήστες της, έχει δε υποχρέωση να εντέλλεται τη σφράγιση αυτής σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νόμιμης λειτουργίας της. Η παράβαση των υποχρεώσεων του αυτών από δόλο ή βαρεία αμέλεια συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο στοιχειοθετείται ανεξάρτητα εάν η παράβαση συνδέεται με τυχόν αυτοτελή ευθύνη υπαλλήλου ή άλλου οργάνου του Δήμου (πρβλ. ΣτΕ 808/2019, 129/2018, 1644/2016, πρ ΟΤΑ ση

915/2014, 2964/2002 7μ., 3722/2006, 2464/2007).

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Ο προσφεύγων διετέλεσε Δήμαρχος του Δήμου από 1.1.2011-31.8.2014, ενώ, από 1.9.2014-31.8.2019, δημοτικός σύμβουλος του ίδιου Δήμου. Στις 27.4.2014 σε λούνα παρκ, το οποίο ήταν εγκατεστημένο σε δημοτικό χώρο του ως άνω Δήμου (πάρκο) και είχε εκμισθωθεί από το Δήμο στην εταιρεία «.....», με ιδιωτικό συμφωνητικό υπογεγραμμένο από τον προσφεύγοντα υπό την ιδιότητά του ως Δημάρχου, τραυματίσθηκε θανάσιμα ο ανήλικος, και σοβαρά, η επίσης ανήλικη, (βλ. το αριθ. πρωτ.'/29.4.2014 έγγραφο του Διοικητή του Αστυνομικού Τμήματος Ελληνικού), διαπιστώθηκε δε ότι το εν λόγω λούνα παρκ δεν διέθετε άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας (βλ. το από 27.4.2014 δελτίο βεβαίωσης παράβασης της Υπαστυνόμου Β'). Κατόπιν αυτού, ο Ειδικός Γραμματέας του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης έδωσε εντολή διενέργειας ελέγχου για τη διακρίβωση της νομιμότητας λειτουργίας του ως άνω λούνα παρκ (αριθμ. πρωτ. Σ.Ε.Ε.Δ.Δ./.../28.4.2014) ενώ, εξάλλου, ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης

Διοίκησης Αττικής ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά από τον προσφεύγοντα δήμαρχο (βλ. έγγραφα με αριθμ. πρωτ. Οικ./28.4.2014 και/29.4.2014). Ο προσφεύγων, σε απάντηση, με το αριθ. πρωτ./29.4.2014 έγγραφό του, ανέφερε ότι: "α) δεν είχε εκδοθεί άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας του λούνα παρκ, διότι δεν είχε κατατεθεί φάκελος με σχετικά δικαιολογητικά ούτε σαφές και ορισμένο αίτημα, β) δεν είχε υποβληθεί φάκελος με τα απαιτούμενα για τη λειτουργία του λούνα παρκ μέτρα ασφαλείας και γ) κατά την ημέρα του δυστυχήματος είχε λήξει η μισθωτική σχέση, αφού δεν είχε ανανεωθεί, η εταιρεία όμως παρέμενε εντός του κοινοχρήστου χώρου, αν και δεν διέθετε συμβατικό ή άλλο δικαίωμα". Εν όψει των ανωτέρω, ο προσφεύγων κλήθηκε σε απολογία, με το αριθμ. πρωτ./ 2.5.2014 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, για τη διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος της σοβαρής παράβασης καθήκοντος από δόλο ή βαριά αμέλεια, διότι είχε επιτρέψει τη μη νόμιμη εγκατάσταση και λειτουργία του ως άνω λούνα παρκ σε δημοτικό χώρο ενώ γνώριζε ότι δεν είχε κατατεθεί φάκελος για την έκδοση της σχετικής άδειας. Ειδικότερα, στην ως άνω έγγραφη κλήση σε απολογία μνημονεύονταν, στο προοίμιο, το υπ' αριθμ. πρωτ./ 2.5.2014

αριθμ. Κ1-..../8.7.2013 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, το οποίο είχε διαβιβαστεί και περιέλθει στο Δήμο (με το υπ' αριθ. πρωτ./30.8.2013 έγγραφο) και στο οποίο αναφερόταν αναλυτικά η διαδικασία αδειοδότησης των λούνα παρκ από τους δήμους, καθώς και οι προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 58 παρ. 1 περ. δ' και ζ' του ν. 3852/2010, 81 του ν. 3463/2006 και 6 του π.δ. 12/2005 και ακολουθούσε η έκθεση των πραγματικών περιστάσεων που συνιστούσαν το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο ο προσφεύγων καλείτο να απολογηθεί, ως εξής: «... 10. [Η] εκμίσθωση χώρου με το από 15.11.2013 ιδιωτικό συμφωνητικό εκμίσθωσης, το οποίο υπογράψατε ως νόμιμος εκπρόσωπος του Δήμου, στο πάρκο, δυνάμει της υπ' αριθ./2013 απόφασης δημοτικού συμβουλίου, για την εγκατάσταση και λειτουργία λούνα παρκ, για τη νόμιμη λειτουργία του οποίου απαιτείται άδεια που χορηγείται από τον δήμαρχο με τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 80 Ν. 3463/2006 και την πλήρωση των προϋποθέσεων των οικείων διατάξεων που διέπουν αυτά. 11. Το γεγονός ότι στο πάρκο λειτούργησε εν τέλει Λούνα Παρκ από 15-11-2013 τουλάχιστον μέχρι 27-4-2014, ημερομηνία κατά την οποία

συνέβη το ατύχημα, ήτοι και πέραν της λήξης της μισθωτικής σχέσης σύμφωνα με το αρ. πρωτ. .../2014 έγγραφό σας, χωρίς να έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας, καθόσον, όπως αναφέρεται σε αυτό «δεν είχε κατατεθεί φάκελος με τα σχετικά δικαιολογητικά μήτε σαφές και ορισμένο αίτημα λειτουργίας» ενώ δεν είχε υποβληθεί φάκελος στον οποίο θα αναφέρονταν τα μέτρα ασφαλείας που απαιτούνται για τη λειτουργία του χώρου αυτού. 12. Το γεγονός ότι, ως δήμαρχος, αρμόδιος για την έκδοση άδειας λειτουργίας και εγκατάστασής του ως άνω λούνα παρκ, αν και γνωρίζατε την εγκατάσταση επιτρέψατε τη λειτουργία του χωρίς την προβλεπόμενη άδεια. Τονίζεται ότι στο συγκεκριμένο χώρο κατά τα έτη 2011, 2012 είχαν συναφθεί αντίστοιχες συμβάσεις μίσθωσης για την εγκατάσταση και λειτουργία της ίδιας επιχείρησης (Τυχόν μεταβίβαση της αρμοδιότητας έκδοσης των προβλεπομένων αδειών σε αντιδήμαρχο δεν αίρει την πειθαρχική ευθύνη σας – ΣτΕ 1378/2010). 13. Το γεγονός ότι ως προϊστάμενος των υπηρεσιών σας οφείλατε αφενός, εφόσον δεν είχε εκδοθεί η προβλεπόμενη άδεια να μεριμνήσετε για την παύση λειτουργίας, αφετέρου δε, μετά τη λήξη της μισθωτικής σχέσης και εφόσον η επιχείρηση καταλάμβανε τον εν λόγω χώρο

πρ ΟΤΑ ση

αυθαίρετα (αφού δεν υφίστατο συμβατικό δικαίωμα), να δώσετε περαιτέρω εντολή να απομακρυνθούν οι εγκαταστάσεις και να παύσει η λειτουργία του». Εξάλλου, με το αριθμ. πρωτ ΣΕΕΔΔ/Φ.1/ΕΜΠ.../5.5.2014 έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης διαβιβάστηκε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, καθώς και στον εν λόγω Δήμο (και παραλήφθηκε από τον προσφεύγοντα), η αρ./2014 έκθεση επιθεώρησης, στην οποία αναφέρονταν αναλυτικά οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν σχετικά με τη μίσθωση του ως άνω δημοτικού χώρου και τη λειτουργία του λούνα παρκ καθώς οι πειθαρχικές ευθύνες του προσφεύγοντος, οι οποίες συνίσταντο, ειδικότερα, στο ότι «ενώ, γνώριζε την εγκατάσταση και λειτουργία επιχείρησης λούνα παρκ σε κοινόχρηστους – δημοτικούς χώρους, οι οποίοι είχαν παραχωρηθεί με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού ο ίδιος είχε υπογράψει τα από 22-11-2021, 23-3-2012 & 15-11-2013 σχετικά ιδιωτικά συμφωνητικά και ως αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας τέτοιων επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός της χωρικής αρμοδιότητας του Δήμου, γνώριζε ότι ουδέποτε εξεδόθη σχετική άδεια, επέτρεψε τη μη νόμιμη λειτουργία της

συγκεκριμένης επιχείρησης για τα χρονικά διαστήματα που καθορίζονται στα προαναφερόμενα ιδιωτικά συμφωνητικά, καθώς και για τα διαστήματα αυθαίρετης χρήσης του χώρου, για τα οποία επιπλέον, δεν προέβη στις οφειλόμενες νόμιμες ενέργειες για την αποβολή της επιχείρησης από το χώρο που είχε καταλάβει ο προσφεύγων, με το ΕΜΠ..../12.5.2014, απολογητικό του υπόμνημα, προς τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, δεν αρνήθηκε τις παραλείψεις του ιδίου και των υπηρεσιών του Δήμου, αναφορικά με τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στο επίμαχο λούνα παρκ, υποστήριξε όμως ότι αυτές οφείλονταν στην πεποίθηση ότι δεν απαιτείτο ειδική άδεια για την περιστασιακή λειτουργία λούνα παρκ, και ότι η πεποίθηση αυτή είχε δημιουργηθεί από την πρακτική που είχε ακολουθηθεί τα προηγούμενα έτη 2011 και 2012 κατά τα οποία δεν είχε βεβαιωθεί εις βάρος της εν λόγω επιχείρησης καμία παράβαση για λειτουργία χωρίς άδεια από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα. Επακολούθησε η παραπομπή της υπόθεσης στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 234 παρ. 2 ν. 3852/2010 (ΕΜΠ..../13.5.2014 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης), το οποίο με το πρακτικό 34/2014 (συνεδρίαση της

πρ ΟΤΑ ση

25ης.9.2014), αφού έλαβε υπόψη το σύνολο των στοιχείων του πειθαρχικού φακέλου και τα όσα δήλωσε ενώπιόν του ο προσφεύγων, ο οποίος κατ' ουσίαν επανέλαβε τους αυτούς ως άνω ισχυρισμούς (βλ. την έκθεση πρακτικών συνεδρίασης), έκρινε ότι ο προσφεύγων τέλεσε "τουλάχιστον από βαριά αμέλεια, το πειθαρχικό παράπτωμα που αναφέρεται στην αριθ./02-05-2014 κλήση σε απολογία" και γνωμοδότησε να επιβληθεί στον προσφεύγοντα η πειθαρχική ποινή της αργίας πέντε μηνών. Κατόπιν αυτού, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη/27.1.2015 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με την οποία έγινε δεκτό ότι οι ως άνω πράξεις και παραλείψεις του προσφεύγοντος συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής παράβασης από βαριά αμέλεια και επιβλήθηκε σε αυτόν η πειθαρχική ποινή της αργίας πέντε μηνών. Παράλληλα, εξάλλου, με την πειθαρχική διαδικασία, ασκήθηκε κατά του προσφεύγοντος αυτεπαγγέλτως ποινική δίωξη για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος κατ' εξακολούθηση (βλ. το υπ' αριθμ. πρωτ./4.8.2014 έγγραφο της εισαγγελίας Πρωτοδικών). Αρχικά, με την 40755, 41354/2017 απόφαση του Θ' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών ο προσφεύγων καταδικάσθηκε για

παράβαση καθήκοντος κατ' εξακολούθηση σε ποινή φυλάκισης 12 μηνών, με τριετή αναστολή. Μετά όμως από την άσκηση έφεσης κατά της πρωτόδικης απόφασης εκ μέρους του, με την 2016/2018 απόφαση του Α' Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων Αθηνών, η οποία έχει καταστεί αμετάκλητη (βλ. την από 11.9.2018 υπηρεσιακή βεβαίωση της Προϊσταμένης του Τμήματος Δημοσίευσης-Εκκαθάρισης-Ποινικών Ενδίκων Μέσων του Εφετείου Αθηνών), ο προσφεύγων κηρύχθηκε αθώος. Με την αμετάκλητη αυτή αθωωτική απόφαση έγιναν δεκτά τα ακόλουθα: «[...] Στην προκειμένη περίπτωση, από το σύνολο του αποδεικτικού υλικού, αποδεικνύεται ότι ο κατηγορούμενος, με την ιδιότητα του Δημάρχου εκτέλεσε τις ομόφωνες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, με τις οποίες είχε εγκριθεί η απευθείας εκμίσθωση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 192 παρ. 2 του Ν. 3463/2006 (ΚΔΚ) χώρου σε κοινόχρηστο χώρο του Δήμου για την προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία Λούνα Παρκ στην εταιρία «.....». Οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, ελέγχθηκαν για τη νομιμότητά τους από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και δεν ανακλήθηκαν. Επομένως, νόμιμα ο κατηγορούμενος εκτέλεσε τις εν λόγω αποφάσεις και υπέγραψε τις

πρ ΟΤΑ ση

βραχυχρόνιες μισθώσεις και για τις ενέργειές του αυτές, σύμφωνα με την παρ. 4 άρθρ. 58 Ν. 3852/2010, δεν υπέχει κατά τα ανωτέρω αστική, ποινική και πειθαρχική ευθύνη. Οι σχετικές αναφορές περί του αντιθέτου, που γίνονται στην υπ' αρ./14 έκθεση ελέγχου ΣΕΕΔΔ περί μη νομιμότητας των λόγων εκμίσθωσης, περί μη τήρησης από τη νομοθεσία των προβλεπόμενων αποστάσεων 150 μέτρων κλπ, δεν σχετίζονται με τον παραπάνω κατηγορούμενο, αφορούν δε, την αρμοδιότητα και τα πρόσωπα άλλων οργάνων και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει αναφορά για αξιολόγηση των παρατηρήσεων αυτών, σε βάρος του κατηγορουμένου. Κατ ακολουθία, η υπογραφή των συμφωνητικών εκμίσθωσης από τον κατηγορούμενο, αποτελεί νόμιμη ενέργεια. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 81 ΚΔ, για την εγκατάσταση και λειτουργία θεάτρων, κινηματογράφων και ψυχαγωγικών των παιδιών (Λούνα Παρκ, Πίστες αυτοκινήτων, Τσίρκο κλπ), απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται από το Δήμαρχο, με τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των οικείων διατάξεων που διέπουν αυτά. Στην/14 Έκθεση Επιθεώρησης ΣΕΕΔ, γίνεται εκτενής αναφορά της σχετικής διάταξης για την υποχρέωση του

κατηγορούμενου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 81, πλην όμως παραλείπεται η αναφορά στη διαδικασία του άρθρου 80 του Ν 3463/2006 (ΚΔΚ). Η διαδικασία του άρθρου 80, είναι ουσιαστική προϋπόθεση της αρμοδιότητας του άρθρου 81. Επισημαίνεται ότι στο άρθρο 80 παρ. 2, ορίζεται ότι: 2) για την ίδρυση και λειτουργία των ανωτέρω καταστημάτων, απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται από τον Δήμαρχο ή από τον Πρόεδρο της Κοινότητας. Πριν τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, χορηγείται προέγκριση ίδρυσης, η οποία εκδίδεται ύστερα από απόφαση της Δημομαρχιακής Επιτροπής (Επιτροπή Ποιότητας Ζωής) ή του Κοινοτικού Συμβουλίου, μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου. Εν προκειμένω, η ανωτέρω διαδικασία δεν ακολουθήθηκε, αφού ο μισθωτής δεν υπέβαλε αίτημα έκδοσης άδειας, προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτού η Δημομαρχιακή επιτροπή (Επιτροπή Ποιότητας Ζωής) και στη συνέχεια ο κατηγορούμενος να εκδώσει τη σχετική άδεια. Επομένως, η μη έκδοση άδειας δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του κατηγορούμενου. Σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1 του Ν. 3731/2008 μεταξύ άλλων, στις αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας, περιλαμβάνεται ο έλεγχος της τήρησης των όρων που

πρ ΟΤΑ ση

προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη χρήση των αλσών και των κήπων και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων, της τήρησης των όρων, οι οποίοι προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές [αρχές], για τη λειτουργία υπαίθριων δραστηριοτήτων και της τήρησης των διατάξεων, που αφορούν στη λειτουργία καταστημάτων, επιχειρήσεων, θεάτρων, κινηματογράφων, ψυχαγωγικών και λοιπών δραστηριοτήτων, για τις οποίες αρμόδιο για τη χορήγηση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης, λειτουργίας και άσκησης [τους], είναι ο οικείος Δήμος. Μετά την κατάργηση της Δημοτικής Αστυνομίας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 81 του Ν. 4172/2013 τις παραπάνω αρμοδιότητες, σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της παρ 4 του αυτού άρθρου, ασκεί από τις 23.09.2013, η Ελληνική Αστυνομία. Από το πλέγμα των παραπάνω διατάξεων, προκύπτει ότι η αρμοδιότητα χορηγήσεως άδειας υπό τις διακρίσεις του νόμου, ανήκει στην αρμοδιότητα των εκεί οριζομένων οργάνων, η δε εποπτεία και ο έλεγχος της νομιμότητας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, αλλά και της νομιμότητας λειτουργίας της επιχείρησης, ανήκει στην

Ελληνική Αστυνομία. Από το σύνολο του αποδεικτικού υλικού, αποδεικνύεται ότι η Ελληνική Αστυνομία, μόνο αρμόδιο όργανο, ουδέποτε, καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της επιχείρησης, βεβαίωσε παράβαση ότι αυτή στερείτο άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, προκειμένου να διαταχθεί από τον κατηγορούμενο η σφράγισή της. Αντίθετα, όταν το ΑΤ Ελληνικού, με το υπ' αρ. πρωτ./30.4.2014 έγγραφό του προς το Δήμο, γνωστοποίησε τη βεβαίωση παράβασης σε βάρος της εταιρείας, ότι στερείτο άδειας λειτουργίας και στη συνέχεια ο κατηγορούμενος, εξέδωσε την υπ' αρ. πρωτ./ 02.05.2014 απόφαση σφράγισης, με αρμόδιο όργανο εκτέλεσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 81 του Ν. 4172/2013, το ΑΤ Ελληνικού. Από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν αποδείχτηκε ότι ο κατηγορούμενος ενήργησε με πρόθεση να προσπορίσει παράνομο όφελος στη μισθώτρια εταιρεία «.....». Επισημαίνεται δε, ότι κανένας από τους μάρτυρες δεν κατέθεσε ότι τον κατηγορούμενο συνέδεε κάποια σχέση με αυτήν, σε οποιοδήποτε επίπεδο. Επομένως, δεν στοιχειοθετείται η αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος της παράβασης καθήκοντος και ως εκ τούτου, πρέπει ο κατηγορούμενος να κηρυχθεί αθώος της πράξης για την οποία κατηγορείται."

8. Επειδή, όπως έχει κριθεί, κατά γενική αρχή του πειθαρχικού δικαίου, η πειθαρχική δίκη είναι ανεξάρτητη μεν από την ποινική, το πειθαρχικό όμως όργανο δεσμεύεται από την αμετάκλητη απόφαση του ποινικού δικαστηρίου ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση του ποινικού αδικήματος, όταν η πειθαρχική δίωξη θεμελιώνεται στα αυτά πραγματικά περιστατικά (βλ. ΣτΕ 3674/2014, σκ. 4, 3744/2013, σκ. 5, 198/2012, σκ. 3, 2086/2002 7μ., σκ. 4, 3532/2003, σκ. 3, 201/2003, σκ. 5). Περαιτέρω, η αυτή δέσμευση γεννάται από αμετάκλητη ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα και για το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν δικάζει επί προσφυγής, κατά τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, εφόσον η ύπαρξη ή η ανυπαρξία τους έχει διαπιστωθεί αμετακλήτως από την ποινική απόφαση ή το βούλευμα (ΣτΕ 1930/2018, 1480/2018, 640/2018, 472/2018, 1848/2017, 865/2017, 1361/2016, 1360/2016, 648/2016, 2933/2015, 2593/2013, 4311/2012, 1602/2012, 2709/2010, 2601/2010, 1670/2009, 1312/2009).

9. Επειδή, εν προκειμένω, από το σύνολο των στοιχείων του πειθαρχικού φακέλου συνάγονται τα ακόλουθα: Ο προσφεύγων, υπέγραψε, ως Δήμαρχος και νόμιμος εκπρόσωπος του Δήμου, τρία (3) ιδιωτικά συμφωνητικά εκμίσθωσης δημοτικών χώρων στην εταιρεία «.....» για την εγκατάσταση και λειτουργία λούνα παρκ, συμβατικής διάρκειας ενός μηνός έκαστο (με δυνατότητα παράτασης δύο μηνών κατ' ανώτατο όριο), σε εκτέλεση σχετικών αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου του εν λόγω Δήμου. Και ναι μεν, σύμφωνα με το άρθρο 81 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ο προσφεύγων, ως Δήμαρχος, ήταν αρμόδιος για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας του λούνα παρκ, μετά την έκδοση της προέγκρισης ίδρυσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 80 του ίδιου Κώδικα, εντούτοις, το ότι δεν αποφάνθηκε εν προκειμένω περί της εκδόσεως ή μη τέτοιας άδειας δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του (όπως έγινε δεκτό και με την αμετάκλητη απόφαση του ποινικού δικαστηρίου), αφού η μισθώτρια εταιρεία δεν υπέβαλε αίτηση έκδοσης άδειας, προκειμένου να τηρηθεί η νόμιμη διαδικασία. Από το γεγονός όμως ότι ο προσφεύγων υπέγραψε τα ανωτέρω τρία ιδιωτικά συμφωνητικά, λαμβανομένης υπόψη και της σύντομης

πρ ΟΤΑ ση

διάρκειας των σχετικών συμβάσεων και δεδομένου ότι κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, οι επιχειρήσεις δεν συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης όταν δεν έχουν σκοπό να λειτουργήσουν, ο προσφεύγων γνώριζε και, σε κάθε περίπτωση, όφειλε να γνωρίζει, ότι η ανωτέρω εταιρεία θα άρχιζε αμέσως να λειτουργεί το επίμαχο λούνα παρκ. Περαιτέρω δε, ως πρόεδρος της επιτροπής ποιότητας ζωής (βλ. την από 7.1.2019 βεβαίωση του Αντιδημάρχου Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Δήμου, σύμφωνα με την οποία, κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο του 2011 έως τον Σεπτέμβριο του 2014 δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων είχε ορίσει Αντιδήμαρχο ως πρόεδρο της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου), η οποία είναι αρμόδια για τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης, μεταξύ άλλων, και λούνα παρκ, όπως ρητώς προβλέπεται στα άρθρα 80 και 81 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, και, προεχόντως, ως αρμόδιος για τη χορήγηση της σχετικής άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, γνώριζε και, πάντως, όφειλε να γνωρίζει ότι η εν λόγω εταιρεία δεν είχε υποβάλει αίτηση για την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και ότι δεν είχε εκδοθεί τέτοια άδεια. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο προσφεύγων όφειλε, εντός ευλόγου χρόνου από την

υπογραφή καθενός από τα προαναφερθέντα ιδιωτικά συμφωνητικά, να μεριμνήσει, με οποιονδήποτε τρόπο έκρινε πρόσφορο, είτε δια των οργάνων της Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου, που λειτουργούσε κατά τη σύναψη των δύο πρώτων συμβάσεων μίσθωσης, είτε, μετά την κατάργηση της Δημοτικής Αστυνομίας, δια των ορισθέντων με την υπ' αριθμ. .../ 7.11.2013 απόφαση του ίδιου υπαλλήλων του Τμήματος Εσόδων του Δήμου ως αρμόδιων για τον έλεγχο «τήρησης των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδει η δημοτική αρχή, για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων», ώστε να διαπιστωθεί αν το επίμαχο λούνα παρκ λειτουργούσε χωρίς άδεια και να δώσει εντολή σφράγισης. Συνεπώς, ανεξαρτήτως της τυχόν αυτοτελούς ευθύνης υπαλλήλων του Δήμου (πρβλ. ΣτΕ 2964/2002 7μ., 3722/2006, 2464/2007, 915/2014, πρβλ. και ΣτΕ 1644/2016), ο προσφεύγων, ως αρμόδιος, κατά τα προεκτεθέντα, για την παροχή της εντολής σφράγισης λούνα παρκ που λειτουργούν χωρίς άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 80 παρ. 6 και 81 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, αν και γνώριζε από δικές του ενέργειες ότι δεν έχει εκδοθεί άδεια για την εγκατάσταση

και λειτουργία του επίμαχου λούνα παρκ, παρέλειψε, κατ' εξακολούθηση, από βαριά αμέλεια να εκδώσει απόφαση σφράγισης της εγκατάστασης αυτής (και μάλιστα εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των 15 ημερών από τη διαπίστωση ότι συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις), προκειμένου να εκτελεσθεί αυτή από τα αρμόδια όργανα (πρβλ. ΣτΕ 1644/2016), τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι αβάσιμα και απορριπτέα. Ακόμα δε και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι με την .../3.1.2011 απόφαση του προσφεύγοντος ως Δημάρχου, με την οποία ορίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 3852/2010, μεταξύ άλλων, ο δημοτικός σύμβουλος ως Αντιδήμαρχος με διετή θητεία, και μεταβιβάστηκαν, μεταξύ άλλων, σ' αυτόν οι αρμοδιότητες του προϊσταμένου των αναφερομένων στην εν λόγω απόφαση δημοτικών υπηρεσιών («α) [...] β) [...] γ) Δημοτική Αστυνομία δ) εμπόριο και επιχειρήσεις (αρμόδιος για τις άδειες λειτουργίας καταστημάτων θεαμάτων, μικροπωλητών, καταλήψεις των πεζοδρομίων και κοινοχρήστων χώρων[...] (πλην αρμοδιοτήτων, επί του αντίστοιχου προσωπικού, σε ότι αφορά τις υπηρεσιακές μεταβολές αυτών, πειθαρχικό δίκαιο κλπ.)»), είχε μεταβιβασθεί στον εν λόγω Αντιδήμαρχο και η προβλεπόμενη στο άρθρο 81 του

ως άνω Κώδικα αρμοδιότητα σφράγισης λούνα παρκ που λειτουργούν χωρίς άδεια, αν και τούτο δεν προβλέπεται ρητώς στην ως άνω απόφαση (πρβλ. ΣτΕ 606/2017), πάντως, ο προσφεύγων εξακολουθεί ως επί της θέσεώς του να ευθύνεται για τη μη παροχή της εντολής σφράγισης του επίμαχου λούνα παρκ, ανεξαρτήτως των τυχόν ευθυνών του αντιδημάρχου στον οποίο μεταβιβάστηκαν οι ανωτέρω αρμοδιότητες, ο δε περί του αντιθέτου ισχυρισμός είναι αβάσιμος και απορριπτέος (βλ. σκέψη 7). Περαιτέρω, το γεγονός ότι, κατά το συνήθως συμβαίνον, η απόφαση σφράγισης εκδίδεται μετά από ενημέρωση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης αυτής Δημάρχου από τα αρμόδια για τη βεβαίωση της σχετικής παράβασης όργανα, ήτοι της Δημοτικής Αστυνομίας, και, μετά την κατάργηση αυτής, της Ελληνικής Αστυνομίας [ή στην προκειμένη περίπτωση και από τους δύο υπαλλήλους του Τμήματος Εσόδων του Δήμου, στους οποίους είχε ανατεθεί με την υπ' αριθμ./7.11.2013 απόφαση του προσφεύγοντος, μεταξύ άλλων, η παράλληλη με την Ελληνική Αστυνομία αρμοδιότητα ελέγχου της «τήρησης των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδει η δημοτική αρχή, για τη χρήση των αλσών και των κήπων,

πρ ΟΤΑ ση

των πλατειών των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων (τραπεζοκαθίσματα, προθήκες και κάθε άλλη αυθαίρετη κατάληψη και χρήση)], δεν αίρει την πειθαρχική ευθύνη του προσφεύγοντος, αφού αυτός, στην προκειμένη περίπτωση, γνώριζε ήδη ότι η ως άνω εταιρεία δεν διέθετε άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας. Συνεπώς, από τα προεκτεθέντα, συνάγεται ότι ο προσφεύγων υπέπεσε στο πειθαρχικό αδίκημα της σοβαρής παράβασης των καθηκόντων του από βαριά αμέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 233 παρ. 2 περ. α' του ν. 3852/2010 (πρβλ. ΣτΕ 1352/2013, 2882/2014, πρβλ. και ΣτΕ 1402/2010). Δεν τίθεται δε, εν προκειμένω, ζήτημα δέσμευσης του Δικαστηρίου από την προαναφερθείσα αμετάκλητη ποινική απόφαση, με την οποία κηρύχθηκε αθώς για το ποινικό αδίκημα της παράβασης καθήκοντος, διότι με την απόφαση αυτή, σύμφωνα με το προπαρατεθέν σκεπτικό της, δεν διαπιστώθηκε η ανυπαρξία των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του καταλογιζόμενου στον προσφεύγοντα πειθαρχικού παραπτώματος (πρβλ. ΣτΕ 415/2018, 76/2015, 1390/2014, 1792/2012, 4651/2012). Λαμβανομένης, εξάλλου, υπόψη της ιδιότητάς του προσφεύγοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο και των

αρμοδιοτήτων του, σε συνδυασμό με τη σαφήνεια του περιεχομένου των προαναφερθεισών διατάξεων των άρθρων 80 και 81 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, δεν συντρέχει περίπτωση μη καταλογισμού του λόγω συγγνωστής νομικής πλάνης (πρβλ. ΣτΕ 1218/2015, 2882/2014, 3204/2009, 3203/2009), απορριπτομένων ως αβασίμων των προβαλλόμενων λόγων περί του δαιδαλώδους χαρακτήρα του νομοθετικού πλαισίου ως προς τη λειτουργία των λούνα παρκ και περί συγγνωστής νομικής πλάνης, ούτε μπορεί για τους ίδιους ως άνω λόγους, να θεμελιώσει συγγνωστή νομική πλάνη του προσφεύγοντος το γεγονός ότι η νομιμότητα των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου περί παραχώρησης της χρήσης/εκμίσθωσης δημοτικών χώρων για την εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου λούνα παρκ ελέγχθηκε από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, όπως αβασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων. Δεν προκύπτει, άλλωστε, από τα στοιχεία του φακέλου ούτε ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι είχε ζητήσει τη συνδρομή της νομικής υπηρεσίας του Δήμου ή άλλου δικηγόρου σχετικά με το αν απαιτείτο η έκδοση άδειας για την εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου λούνα παρκ, όπως θα έπραττε ένας επιμελής κάτοχος τέτοιου δημόσιου αξιώματος, πρ ΟΤΑ ση

προκειμένου να εκπληρώσει ευσυνειδήτως τα καθήκοντά του, στην περίπτωση που διατηρούσε σχετικές αμφιβολίες. Όπως προαναφέρθηκε, εξάλλου, με το υπ' αριθμ. πρωτ. .../29.8.2013 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής διαβιβάσθηκε, μεταξύ άλλων, στον Δήμο το υπ' αριθμ. πρωτ. .../8.7.2013 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, που αφορά στη διαδικασία αδειοδότησης λούνα παρκ το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου .../30.8.2013 και χρεώθηκε στη Διεύθυνση Οικονομικών του Δήμου, και συγκεκριμένα στην υπάλληλο, η οποία είχε τοποθετηθεί με την αριθμ. .../21.6.2013 απόφαση του προσφεύγοντος στο Γραφείο Αδειοδότησης Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος της Διεύθυνσης Οικονομικών του Δήμου, αναδρομικώς από τις 4.9.2012. Συνεπώς, εν προκειμένω, δεν τίθεται ζήτημα συγγνωστής νομικής πλάνης, αλλά αποκλειστικώς ζήτημα κακής οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου, για την οποία είχε ευθύνη ο προσφεύγων ως προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 58 παρ. 1 περ. δ' του ν. 3852/2010 (πρβλ. ΣτΕ 2758/2002, 2964/2002 7μ., 2464/2007, πρβλ. και ΣτΕ 3475/2014, 3409/2017).

10. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, είναι αλυσιτελής η εξέταση των προβαλλομένων λόγων, σχετικά α) με την παράβαση του άρθρου 192 παρ. 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και της υπ' αριθμ. 7034/1298/ 15.3.2000 κ.υ.α. (Β' 368), β) με την είσπραξη των μισθωμάτων και της αποζημίωσης χρήσης για την έκταση που καταλάμβανε το επίμαχο λούνα παρκ, γ) με την ηλεκτροδότηση του εν λόγω λούνα παρκ από παροχή ρεύματος του Δήμου, που αφορούν σε άλλες παραβάσεις του προσφεύγοντος, ανεξαρτήτως του ότι είναι αμφίβολο αν οι παραβάσεις αυτές θα μπορούσαν πράγματι να καταλογισθούν στον προσφεύγοντα (πρβλ. ΣτΕ 1352/2013).

11. Επειδή, απορριπτέοι ως αλυσιτελείς, εξάλλου, είναι και οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ότι δεν ελήφθησαν υπόψη ελαφρυντικές περιστάσεις για την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και ότι η επιβληθείσα πειθαρχική ποινή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το είδος και τη φύση των καταλογισθέντων πειθαρχικών παραπτώματων, διότι το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν κρίνει επί προσφυγής, όπως εν προκειμένω, εξετάζει την υπόθεση κατά τον νόμο και την ουσία, δηλαδή προβαίνει σε αυτοτελή διαπίστωση και εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και στον ορθό νομικό χαρακτηρισμό των πρ ΟΤΑ ση

αποδιδόμενων στον πειθαρχικώς διωκόμενο πειθαρχικών παραπτωμάτων, εκφέρει δε δική του ουσιαστική κρίση ως προς την τέλεση των παραπτωμάτων και τη σοβαρότητά τους, καθώς και ως προς την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής κατ' εκτίμηση όλων των στοιχείων του φακέλου της πειθαρχικής υπόθεσης, της τυχόν έμπρακτης μεταμέλειας, των τυχόν συντρεχουσών ελαφρυντικών περιστάσεων και της εν γένει εικόνας του αιρετού οργάνου (πρβλ. ΣτΕ 1603/2018, 1480/2018, 640/2018, 865/2017, 606/2017, 2882/2014, πρβλ. και ΣτΕ 2484/2018, 1489/2018).

12. Επειδή, ενόψει όλων των προεκτεθέντων, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο προσφεύγων υπέπεσε στο αποδοθέν σ' αυτόν πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής παράβασης καθήκοντος από βαριά αμέλεια και, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες εν προκειμένω συνθήκες τελέσεώς του, κρίνει ότι η πειθαρχική ποινή αργίας πέντε μηνών, η οποία του επιβλήθηκε είναι η προσήκουσα.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την προσφυγή.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑ

A. Αιρετοί Εκπρόσωποι στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του προσωπικού των ΟΤΑ α΄ βαθμού

B. Σύγχρονες Μορφές Απασχόλησης

Α. Αιρετοί Εκπρόσωποι στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του προσωπικού των ΟΤΑ α΄ βαθμού

ΘΕΜΑ: Εκλογή των δύο (2) αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του προσωπικού των ΟΤΑ α΄ βαθμού

Εγκύκλιος 43850/ 1.7.2022 (ΑΔΑ: 991Σ46ΜΤΛ6-8ΣΔ) του Υπουργείου Εσωτερικών

Έχοντας υπόψη:

1. το γεγονός ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2022 λήγει η θητεία των αιρετών μελών των υπηρεσιακών και πειθαρχικών Συμβουλίων των ΟΤΑ α΄ βαθμού,
2. τη σχετική νομοθεσία που διέπει τη διαδικασία διεξαγωγής των εκλογών αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων, μονίμων και Ι.Δ.Α.Χ., και ειδικότερα:

2.1. την αριθ. 24405/20-5-2011 (Β΄ 1271) υπουργική απόφαση (εφεξής υπουργική απόφαση),

2.2. την αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.37.21/1296/οικ.3731/2-3-2021 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β΄ 944), (ΑΔΑ: 6ΘΒΣ46ΜΤΛ6-ΙΟΦ), με θέμα «Εκλογή αιρετών εκπροσώπων στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια των δημοσίων υπηρεσιών,

πρ ΟΤΑ ση

των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των Ο.Τ.Α. με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας»,

2.3. τις διατάξεις της παρ. 1β του άρθρου 5 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών & Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, όπως ισχύει), εφεξής ΚΚΔΚΥ, σύμφωνα με τις οποίες οι αιρετοί εκπρόσωποι θα πρέπει να ανήκουν στην κατηγορία/εκπαιδευτική βαθμίδα ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ και να έχουν βαθμό τουλάχιστον Δ΄,

2.4. τις διατάξεις του άρθρου 146B του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007, όπως ισχύει),

3. Την αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.37.21/1301/οικ.7022/20-4-2021 (ΑΔΑ: 9ΥΟ146ΜΤΛ6-Μ2Ω) εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα με θέμα «Οδηγίες για την εφαρμογή της Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναφορικά με την εκλογή αιρετών εκπροσώπων στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια των δημοσίων υπηρεσιών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των Ο.Τ.Α. με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας»,

καλούνται οι αρμόδιες Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού να μεριμνήσουν για την έγκαιρη έναρξη των σχετικών διαδικασιών για την εκλογή νέων αιρετών εκπροσώπων στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά Συμβούλια, για τη χρονική περίοδο από 1-1-2023 έως 31-12-2024.

Κατόπιν των ανωτέρω, υπενθυμίζονται τα εξής:

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ. 178 του ν. 4764/2020, η θητεία των αιρετών μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων, των οποίων η θητεία έληγε στις 31.12.2020, παρατάθηκε μέχρι την ανάδειξη νέων αιρετών εκπροσώπων έως 31.12.2021 και σε κάθε περίπτωση η θητεία των αιρετών εκπροσώπων που αναδείχθηκαν βάσει εκλογών που διεξήχθησαν κατά τη διετία 2021- 2022 λήγει την 31η-12-2022.

Υπενθυμίζονται οι σχετικές διατάξεις του αρ. 76 του ν. 4850/2021, «Παράταση θητείας αιρετών μελών υπηρεσιακών συμβουλίων - Θητεία αιρετών εκπροσώπων υπαλλήλων του ν. 3528/2007 και του ν. 3584/2007» :

«1. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 178 του ν. 4764/2020 (Α` 256), περί της θητείας των αιρετών μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2021.

2. Η θητεία των αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α` 26) και του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α` 143) που έχουν εκλεγεί ή εκλέγονται μετά από την 31η.12.2020 λήγει την 31η.12.2022, ανεξαρτήτως της ημεροχρονολογίας εκλογής τους».

Ως εκ των ανωτέρω, καλούνται οι υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του ΚΚΔΚΥ και των προαναφερόμενων 2.1. και 2.2. αποφάσεων για τις ενέργειες εκείνες σχετικά με την ανάδειξη αιρετών εκπροσώπων στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια. Οι αιρετοί εκπρόσωποι που θα αναδειχθούν θα οριστούν μέλη των συμβουλίων αυτών για θητεία δύο ετών, από 1-1-2023 έως 31-12-2024.

- Μετά την έκδοση της σχετικής ΚΥΑ για την ηλεκτρονική ψηφοφορία δίνεται η δυνατότητα στους ΟΤΑ α΄ βαθμού να επιλέξουν για τη διεξαγωγή των εκλογών είτε την ψηφοφορία με αυτοπρόσωπη παρουσία είτε την ηλεκτρονική ψηφοφορία. Σε κάθε περίπτωση οι διατάξεις της αρ. 2.1. υπουργικής απόφασης εφαρμόζονται και στην περίπτωση που ο φορέας επιλέξει τη διεξαγωγή ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ειδικώς με την αρ. 2.2. υπουργική απόφαση.

Για τη διεξαγωγή των εκλογών των αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα κάτωθι:

Η κατάρτιση των πινάκων εκλογέων (μονίμων και Ι.Δ.Α.Χ.) πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την Πέμπτη 30 Ιουνίου 2022 (παρ. 1 του άρθρου 3 της αρ. 2.1. υπουργικής απόφασης). Παρέλευση της ως άνω προθεσμίας δεν αναιρεί την υποχρέωση της Διοίκησης να προβεί στις κατά νομό οφειλόμενες ενέργειες, δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως ισχύει (ν.

2690/1999, Α΄ 45) οι προθεσμίες για τη Διοίκηση είναι ενδεικτικές εκτός αν από τις διατάξεις που τις προβλέπουν προκύπτει ότι είναι αποκλειστικές.

Στους πίνακες εκλογέων θα συμπεριληφθούν και τυχόν υπάλληλοι που, κατά την ημερομηνία σύνταξης των πινάκων εκλογέων, τελούν σε διαθεσιμότητα ή αργία, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 της εν λόγω υπουργικής απόφασης, δικαίωμα να εκλέγουν αιρετούς εκπροσώπους έχουν οι υπάλληλοι όλων των κλάδων / ειδικοτήτων προσωπικού που ανήκουν οργανικά στο φορέα και υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και δικαίωμα να εκλέγονται έχουν όλοι οι ανωτέρω υπάλληλοι εκτός αυτών που τελούν σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας.

Βάσει των ανωτέρω, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 109 και των παρ. 1 και 3 του άρθρου 103 του ΚΚΔΚΥ, ο τελών σε κατάσταση διαθεσιμότητας ή αργίας δεν αποβάλλει την υπαλληλική του ιδιότητα, οπότε και εξακολουθεί να υπάγεται στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο που υπαγόταν και πριν τεθεί στην κατάσταση αυτή και συνεπώς πληρούται η προϋπόθεση που

θέτει η ως άνω υπουργική απόφαση αναφορικά με το δικαίωμα του εκλέγειν. Αντίθετα, οι υπάλληλοι που τελούν σε διαθεσιμότητα ή αργία δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, δεδομένου ότι η εκτέλεση των καθηκόντων των αιρετών μελών Υπηρεσιακών Συμβουλίων αποτελεί εκπλήρωση υπηρεσιακού καθήκοντος, και, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του ΚΚΔΚΥ, οι υπάλληλοι που βρίσκονται σε κατάσταση διαθεσιμότητας ή αργίας απέχουν από την εκτέλεση των καθηκόντων τους, κύριων και παρεπόμενων.

Όσον αφορά υπαλλήλους, οι οποίοι τέθηκαν σε αναστολή σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 206 του ν. 4820/2021, διευκρινίζονται τα εξής:

Οι υπάλληλοι, στους οποίους κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης έχει υποβληθεί το ειδικό διοικητικό μέτρο της αναστολής καθηκόντων για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 206 του ν. 4820/2021, για όσο χρόνο τελούν σε αναστολή δεν λαμβάνουν αποδοχές και ο χρόνος αυτός δεν αποτελεί πραγματική δημόσια υπηρεσία. Ως εκ

τούτου και για όσο χρόνο οι υπάλληλοι αυτοί τελούν σε αναστολή, δεν ασκούν τα καθήκοντα τους, κύρια και παρεπόμενα.

Το πνεύμα της ανωτέρω διάταξης συνίσταται στην καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχή από την άσκηση υπηρεσιακών καθηκόντων καθ' ολο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση τους ως προς τον εμβολιασμό. Ως εκ τούτου, οι υπάλληλοι αυτοί στερούνται το δικαίωμα του εκλέγεσθαι για όσο διάστημα βρίσκονται σε αναστολή.

Διευκρινίζεται εν προκειμένω ότι στους πίνακες εκλογέων εγγράφονται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της αρ. 2.1. υπουργικής απόφασης, οι υπάλληλοι όλων των κλάδων μόνιμου προσωπικού που υπάγονται στην αρμοδιότητα του υπηρεσιακού συμβουλίου. Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 της 2.1. υπουργικής απόφασης σε συνδυασμό με τις μεταβολές που έχουν επέλθει, εν των μεταξύ, στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι διατάξεις της απόφασης περί εκλογής αιρετών εκπροσώπων έχουν ανάλογη εφαρμογή και στο προσωπικό με σχέση εργασίας

ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στους ΟΤΑ, όλων των ειδικοτήτων, ως εκ τούτου θα καταρτιστούν και πίνακες εκλογέων στους οποίους θα συμπεριλαμβάνονται οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του οικείου φορέα.

Στους πίνακες εκλογέων εγγράφονται και οι υπάλληλοι, μόνιμοι ή ΙΔΑΧ, που υπηρετούν με απόσπαση σε άλλο φορέα, αλλά το εκλογικό τους δικαίωμα θα ασκηθεί στην υπηρεσία, όπου ανήκουν οργανικά.

Δεν εγγράφονται στους πίνακες εκλογέων:

i) Υπάλληλοι ΙΔΟΧ ή μετακλητοί ή επί θητεία: οι κατηγορίες αυτές υπαλλήλων δεν συμπεριλαμβάνονται στους πίνακες εκλογέων, αλλά για τα θέματα υπηρεσιακής τους κατάστασης που κρίνονται από τα αρμόδια υπηρεσιακά ή πειθαρχικά συμβούλια, θα μετέχουν οι αιρετοί εκπρόσωποι των μόνιμων ή των ΙΔΑΧ υπαλλήλων αναλόγως της σχέσης εργασίας του υπαλλήλου, τον οποίο αφορά το εξεταζόμενο ερώτημα.

ii) Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης που έχουν επιλεγεί και

τοποθετηθεί βάσει των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (Α'51),

iii) Οποιοσδήποτε άλλος υπάλληλος μόνιμος ή ΙΔΑΧ, εφόσον η υπηρεσιακή του κατάσταση δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα του υπηρεσιακού ή πειθαρχικού συμβουλίου.

Επισημαίνεται ότι τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων που έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010, καθώς και των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων που θα επιλεγούν και τοποθετηθούν βάσει των διατάξεων των 87-89 του ΚΚΔΚΥ, όπως ισχύουν δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιακών Συμβουλίων του άρθρου 5 του ΚΚΔΚΥ, και εν προκειμένω των Υπηρεσιακών Συμβουλίων του άρθρου 30 του ν. 4369/2016, αλλά εξετάζονται από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 4 του ΚΚΔΚΥ, το οποίο «... είναι αρμόδιο για την επιλογή Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων Δήμων και Συνδέσμων, καθώς και για τα λοιπά θέματα υπηρεσιακής τους κατάστασης, για τα οποία απαιτείται γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.»

Ωστόσο, θέματα προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων που έχουν τοποθετηθεί βάσει των διατάξεων περί αναπλήρωσης προϊσταμένων (άρθρο 100 ΚΚΔΚΥ, όπως ισχύει) δεν εξετάζονται από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 4 του ΚΚΔΚΥ, αλλά από τα Υπηρεσιακά Συμβούλια του άρθρου 5 του ΚΚΔΚΥ (και εν προκειμένω τα Υπηρεσιακά Συμβούλια του άρθρου 30 του ν. 4369/2016), στην αρμοδιότητα των οποίων υπάγεται ο αναπληρωτής προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, οπότε και οι υπάλληλοι αυτοί περιλαμβάνονται στις πίνακες εκλογών.

Υπενθυμίζεται ότι η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι **υποχρεωτική** (παρ. 4 αρ. 2 της 2.1. υπουργικής απόφασης).

Επισημαίνεται ότι στους ΟΤΑ α΄ βαθμού δεν έχουν συγκροτηθεί τα πάγια υπηρεσιακά συμβούλια του άρθρου 5 του ΚΚΔΚΥ, αλλά τα υπηρεσιακά συμβούλια έχουν συγκροτηθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 4369/2016 και ως εκ τούτου οι

φορείς θα προβούν σε αντικατάσταση μόνο των αιρετών μελών. Σχετικές με το θέμα οι εξής εγκύκλιοι της υπηρεσίας μας: α) αριθμ. οικ. 25169/3-8-2016 (ΑΔΑ : ΩΖΛ5465ΦΘΕ-ΩΘ4) και β) αριθμ. 11344/19-2-2019 (ΑΔΑ : ΩΥΤΦ465ΧΘ7-Γ7Ζ).

Τέλος, στο πλαίσιο της πρόληψης και της προστασίας από τον κορωνοϊό COVID-19 και σταθμίζοντας την υποχρέωση αφενός προστασίας της υγείας των υπαλλήλων και της δημόσιας υγείας γενικότερα και αφετέρου εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, επιβάλλεται οι αρμόδιες διευθύνσεις διοικητικού / προσωπικού να προβούν σε κάθε απαραίτητη ενέργεια για την διασφάλιση των κανόνων υγιεινής στους χώρους που θα χρησιμοποιηθούν για την διενέργεια των εκλογών.

Παρακαλούμε για την πιστή εφαρμογή της διαδικασίας που περιγράφεται στις 2.1. και 2.2. αποφάσεις, καθώς και την τήρηση των αναγραφόμενων σε αυτές προθεσμιών .

Προς διευκόλυνση των αρμόδιων Διευθύνσεων Διοικητικού/Προσωπικού, επισυνάπτεται στην παρούσα Παράρτημα με χρονοδιάγραμμα ενεργειών και προθεσμιών για την ψηφοφορία με αυτοπρόσωπη παρουσία σύμφωνα με τη 2.1. υπουργική απόφαση.

Περαιτέρω, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τις τελικές διατάξεις του άρθρου 9 της 2.2. υπουργικής απόφασης «Όπου στις διατάξεις της παρούσας αναφέρεται η υπό στοιχείο ΔΙΚΠΡ/Φ.80/30/8703/19.9.1988 απόφαση, νοούνται και οι αντίστοιχες διατάξεις της υπ' αρ. 24405/20.5.2011 απόφασης». Κατόπιν τούτου, για το χρονοδιάγραμμα ενεργειών και προθεσμιών για την ηλεκτρονική ψηφοφορία, σας παραπέμπουμε στο Παράρτημα που επισυνάπτεται στην αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.37.22/1318/οικ. 10294/24-6-2022 (ΑΔΑ : ΡΙΒΘ46ΜΤΛ6-25Θ) εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και ειδικότερα στο υπό στοιχείο (2) χρονοδιάγραμμα του Παραρτήματος.

ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις παρακαλούνται για την άμεση ενημέρωση των ΟΤΑ α' βαθμού της χωρικής τους αρμοδιότητας.
2. Οι ΟΤΑ α' βαθμού παρακαλούνται να κοινοποιήσουν της παρούσα εγκύκλιο, με κάθε πρόσφορο τρόπο, στο σύνολο των υπαλλήλων τους.

Η παρούσα εγκύκλιος μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, στη διαδρομή Υπουργείο/ Αναρτηθέντα Έγγραφα/Εγκύκλιοι : (<https://www.ypes.gr/eguklioi>).

Η Γενική Γραμματέας

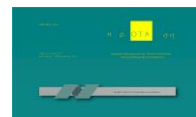
Παρασκευή Χαραλαμπογιάννη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

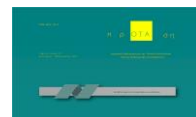
Χρονοδιάγραμμα ενεργειών – ψηφοφορία με αυτοπρόσωπη παρουσία

Υπουργική Απόφαση 24405/20-5-2011 (Β' 1271) – Ψηφοφορία με αυτοπρόσωπη παρουσία

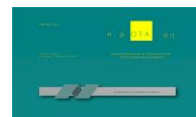
		Προθεσμίες		
Διάταξη Υ.Α.	Ενέργειες	Με βάση την Υ.Α.	Μετάθεση ημερομηνίας λόγω Σ/Κ	Παρατηρήσεις
Άρθρο 3 § 1	Σύνταξη πινάκων εκλογέων (μονίμων και Ι.Δ.Α.Χ.) για κάθε Υ.Σ.	Μέχρι Πέμπτη 30 Ιουνίου 2022		
Άρθρο 3 § 2	Τοιχοκόλληση και κοινοποίηση πινάκων εκλογέων	Μέχρι Τετάρτη 20 Ιουλίου 2022		
Άρθρο 3 § 3, 4	Υποβολή αιτήσεων, διορθώσεων, ενστάσεων στον πίνακα εκλογέων	Μέσα σε <u>αποκλειστική</u> προθεσμία 7 ημερών από την ανακοίνωση των πινάκων εκλογέων		Αποκλειστική προθεσμία

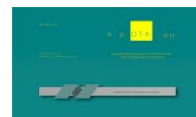
		(Μέχρι Τετάρτη 27 Ιουλίου 2022, αν ανακοινωθούν οι πίνακες Τετάρτη 20 Ιουλίου 2022)		
Άρθρο 3 § 5	Εξέταση αιτήσεων και ενστάσεων	Μέχρι Παρασκευή 5 Αυγούστου 2022		
Άρθρο 3 § 5	Διόρθωση και οριστικοποίηση πινάκων εκλογέων	Μέχρι Σάββατο 6 Αυγούστου 2022	Μέχρι Δευτέρα 8 Αυγούστου 2022	
Άρθρο 4 § 2, 4	Υποβολή αιτήσεων υποψηφίων (μεμονωμένων ή συνδυασμών)	Από 1 έως 15 Ιουλίου 2022 (επισημαίνεται ότι συνδυασμός θεωρείται η κοινή συμμετοχή στις εκλογές τεσσάρων τουλάχιστον υποψηφίων στο ίδιο ψηφοδέλτιο – άρ. 4 παρ. 1)		
Άρθρο 5 § 1	Σύνταξη αλφαβητικών πινάκων υποψηφίων	Μέχρι Σάββατο 16 Ιουλίου 2022	Μέχρι Δευτέρα 18 Ιουλίου 2022	

Άρθρο 5 § 2	Τοιχοκόλληση και αποστολή πινάκων υποψηφίων	Μέχρι Τετάρτη 27 Ιουλίου 2022		
Άρθρο 5 § 3	Υποβολή ενστάσεων για διαγραφή κάποιου από τον πίνακα υποψηφίων	<u>Αποκλειστική</u> προθεσμία 20 ημερών από την τοιχοκόλληση των πινάκων υποψηφίων (Μέχρι Τρίτη 16 Αυγούστου 2022, αν η τοιχοκόλληση έγινε την καταληκτική ημερομηνία, ήτοι Τετάρτη 27 Ιουλίου 2022)		Αποκλειστική προθεσμία
Άρθρο 8 § 3	Τοιχοκόλληση ανακοίνωσης για τη δημόσια κλήρωση μελών Εφορευτικών Επιτροπών	5 ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της κλήρωσης (αν η κλήρωση γίνει την καταληκτική ημερομηνία Πέμπτη 1 Σεπτεμβρίου 2022, τότε η		

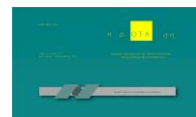
		τοιχοκόλληση γίνεται (Παρασκευή 26 Αυγούστου 2022)		
Άρθρο 8 § 3	Δημόσια κλήρωση μελών Εφορευτικών Επιτροπών	Μέχρι Πέμπτη 1 Σεπτεμβρίου 2022		
Άρθρο 5 § 4	Εξέταση ενστάσεων από εφορευτική επιτροπή	Μέσα σε 3 εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή τους (παραλαβή ενστάσεων από την Επιτροπή μέχρι Σάββατο 10 Σεπτεμβρίου 2022)	Παραλαβή ενστάσεων από την Επιτροπή μέχρι Δευτέρα 12 Σεπτεμβρίου 2022	
Άρθρο 5 § 5	Κατάρτιση οριστικών πινάκων υποψηφίων	Μέχρι Κυριακή 11 Σεπτεμβρίου 2022	Μέχρι Τρίτη 13 Σεπτεμβρίου 2022	Σε περίπτωση που υποψήφιος συνδυασμού συνταξιοδοτηθεί – λυθεί η υπαλληλική του σχέση, επιτρέπεται η αντικατάστασή του μέχρι την οριστικοποίηση του πίνακα υποψηφίων (13

				Σεπτεμβρίου 2022), με δήλωση του εκπροσώπου του συνδυασμού
Άρθρο 1 § 1	Προκήρυξη για καθορισμό της ημέρας εκλογής	Μέχρι Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2022		Η ημέρα εκλογής δεν μπορεί να ορισθεί νωρίτερα από τρεις μήνες από την έκδοση της προκήρυξης
Άρθρο 7 § 2	Ενημέρωση εκλογέων για το χώρο διεξαγωγής της ψηφοφορίας	Τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την καθορισμένη ημέρα ψηφοφορίας		
Άρθρο 7 § 1, 3	Αποστολή εγκυκλίου από Διευθύνσεις Διοικητικού για τη γνωστοποίηση ημερομηνίας και ώρας ψηφοφορίας (8 π.μ. έως 5 μ.μ.), τόπου και καταστήματος ψηφοφορίας, καθώς και	Τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την καθορισμένη ημέρα ψηφοφορίας		Σύμφωνα με την παρ. 1 του αρ. 75 του ν. 4745/2020 (Α' 214) «Σε έκτακτες περιπτώσεις, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, η οποία εκδίδεται τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες προ της ημέρας της

	ονομάτων υποψηφίων			καθορισμένης ψηφοφορίας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1, είναι δυνατόν να παρατείνεται η λήξη της αυτοπρόσωπης ψηφοφορίας μέχρι και την έβδομη μεταμεσημβρινή. »
Άρθρο 9	Κατασκευή ψηφοδελτίων	Από 11 έως 25 Σεπτεμβρίου 2022 (11 Σεπτεμβρίου 2022 Κυριακή)	Από 13 Σεπτεμβρίου 2022 έως Δευτέρα 26 Σεπτεμβρίου 2022	Τα ψηφοδέλτια θα πρέπει να έχουν κατασκευαστεί εγκαίρως (Μετά την κατάρτιση των οριστικών πινάκων υποψηφίων και πριν την καταληκτική ημερομηνία παράδοσής τους στην οικεία Εφορευτική Επιτροπή)
Άρθρο 9 § 1	Παράδοση ψηφοδελτίων στην Εφορευτική Επιτροπή	Μέχρι Κυριακή 25 Σεπτεμβρίου 2022	Μέχρι Δευτέρα 26 Σεπτεμβρίου 2022	

Άρθρο 9 § 5	Αποστολή στους ΟΤΑ οριστικών καταλόγων εκλογέων	Μέχρι Κυριακή 25 Σεπτεμβρίου 2022	Μέχρι Δευτέρα 26 Σεπτεμβρίου 2022	
----------------	--	---	--	--

Β. Σύγχρονες Μορφές Απασχόλησης

ΘΕΜΑ: «Σύγχρονες μορφές απασχόλησης - Εργασιακή σχέση μεταξύ: Α) εργοδότη και εργαζόμενου με τηλεργασία και Β) ψηφιακών πλατφορμών με παρόχους υπηρεσιών».

Εγκύκλιος 21/ απ 255067/ 31.5.2022 (ΑΔΑ: 9Υ3946ΜΤΛ6-1ΛΡ) του e-ΕΦΚΑ

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 67, 68 και 69 του ν. 4808/2021 (ΦΕΚ Α101), και σας πληροφορούμε τα εξής.

Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και του διαδικτύου, καθώς οι νέες συνθήκες της οικονομίας δημιούργησαν την ανάγκη στις επιχειρήσεις για ευέλικτες σχέσεις απασχόλησης και κατά συνέπεια την εμφάνιση σύγχρονων μορφών εργασίας.

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, ρυθμίζεται η εργασιακή σχέση και κατ' επέκταση ο τρόπος ασφάλισης για δύο κατηγορίες απασχολούμενων:

- Α. Των εργαζόμενων εξ αποστάσεως, δηλαδή με τηλεργασία και
- Β. Των παρόχων υπηρεσιών που συνδέονται με ψηφιακές πλατφόρμες, με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

Α. ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΟΡΙΣΜΟΣ - ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΣΧΕΣΗ

Με το άρθρο 67 του ν. 4808/2021 αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 3846/2010. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, τηλεργασία είναι η εξ αποστάσεως παροχή της εξαρτημένης εργασίας του εργαζόμενου και με τη χρήση της τεχνολογίας, δυνάμει της σύμβασης εργασίας πλήρους, μερικής, εκ περιτροπής ή άλλης μορφής απασχόλησης, η οποία θα μπορούσε να παρασχεθεί και από τις εγκαταστάσεις του εργοδότη.

Συνεπώς ρητά ορίζεται ότι:

- Η τηλεργασία αφορά εξαρτημένη σχέση εργασίας,
- Ο χαρακτηρισμός της απασχόλησης (πλήρους, μερικής, εκ περιτροπής ή άλλης μορφής) δεν αλλοιώνεται από τον συγκεκριμένο τρόπο που εκτελείται, αλλά προκύπτει από την σύμβαση εργασίας.

Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6, η συμφωνία περί τηλεργασίας δεν θίγει το καθεστώς απασχόλησης και της σύμβασης εργασίας του τηλεεργαζόμενου ως πλήρους, μερικής, εκ περιτροπής ή άλλης μορφής απασχόλησης, αλλά μεταβάλλει μόνο τον τρόπο με τον οποίο εκτελείται η εργασία. Η τηλεργασία μπορεί να παρέχεται κατά πλήρη, μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με απασχόληση στις εγκαταστάσεις του εργοδότη.

Επί πλέον η τηλεργασία συμφωνείται μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου κατά την πρόσληψη ή με τροποποίηση της σύμβασης εργασίας.

Το ωράριο τηλεργασίας, καθώς και η αναλογία τηλεργασίας και εργασίας στις εγκαταστάσεις του εργοδότη, δηλώνονται στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ».

Β. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΟΡΙΣΜΟΣ

Με το άρθρο 68 δίνεται ο εννοιολογικός προσδιορισμός για τις ψηφιακές πλατφόρμες.

Σύμφωνα με αυτό, «ψηφιακές πλατφόρμες» καλούνται οι επιχειρήσεις που ενεργούν είτε απευθείας, είτε ως μεσάζοντες και μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας συνδέουν παρόχους υπηρεσιών ή επιχειρήσεις ή τρίτους με χρήστες ή πελάτες ή καταναλωτές και διευκολύνουν τις μεταξύ τους συναλλαγές ή συναλλάσσονται απευθείας μαζί τους.

ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ
ΠΛΑΤΦΟΡΜΩΝ ΜΕ ΠΑΡΟΧΟΥΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με το άρθρο 69 καθορίζεται η συμβατική σχέση των ψηφιακών πλατφορμών με τους παρόχους υπηρεσιών.

Σύμφωνα με αυτό, οι ψηφιακές πλατφόρμες συνδέονται με τους παρόχους υπηρεσιών με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

Η σύμβαση μεταξύ ψηφιακής πλατφόρμας και παρόχου υπηρεσιών τεκμαίρεται ότι δεν είναι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, εφόσον από αυτήν απορρέουν σωρευτικά δικαιώματα που αφορούν αποκλειστικά τον

πάροχο υπηρεσιών. Τα δικαιώματα αυτά αφορούν την δυνατότητα να χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει να προσφέρει, την δυνατότητα να καθορίζει ο ίδιος το είδος και το μέγιστο αριθμό των έργων που θα αναλάβει, την δυνατότητα να παρέχει τις ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργα προς οποιονδήποτε τρίτο χωρίς να δεσμεύεται από την ψηφιακή πλατφόρμα, καθώς και την δυνατότητα να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών που θα προσφέρει.

Ειδικότερα, η σύμβαση μεταξύ ψηφιακής πλατφόρμας και παρόχου υπηρεσιών τεκμαίρεται ότι δεν είναι εξαρτημένης εργασίας, εφόσον ο πάροχος υπηρεσιών, δικαιούται βάσει της σύμβασης του, σωρευτικά:

1) Να χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει να προσφέρει. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται, ακόμα και αν η ψηφιακή πλατφόρμα αξιώνει οι υπεργολάβοι και οι υποκατάστατοι που θα χρησιμοποιήσει ο πάροχος υπηρεσιών να έχουν υποβληθεί σε εκπαίδευση ή να φέρουν στολή ή να τηρούν τους όρους υγιεινής και ασφάλειας ή να έχουν τύχει των κατάλληλων εξετάσεων, υγιεινής και ασφάλειας που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών, που συνδέονται συμβατικώς με την συγκεκριμένη πλατφόρμα.

2) Να επιλέγει τα διάφορα έργα που η ψηφιακή πλατφόρμα του προτείνει να αναλάβει ή να θέτει μονομερώς ο ίδιος τον μέγιστο αριθμό τέτοιων έργων που εκάστοτε θα αναλαμβάνει, ο οποίος μπορεί και να μεταβάλλεται, υπό την προϋπόθεση ότι πάντοτε καθορίζεται μονομερώς από τον ίδιο.

3) Να παρέχει τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του προς οποιονδήποτε τρίτο ή να εκτελεί έργα για οποιονδήποτε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων ανταγωνιστών της ψηφιακής πλατφόρμας και

4) Να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών του, εντός δεδομένων χρονικών πλαισίων, προσαρμόζοντας τον στις προσωπικές του ανάγκες και όχι με βάση τα συμφέροντα της ψηφιακής πλατφόρμας.

Συνεπώς, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, μόνο εφόσον συντρέχουν σωρευτικά και χωρίς διασταλτική ερμηνεία οι ανωτέρω τέσσερις προϋποθέσεις.

Βασικά κριτήρια για το χαρακτηρισμό της εργασίας ως εξαρτημένης αποτελούν:

α) η προσωπική εργασία,

β) Η διευθυντική εξουσία του εργοδότη απέναντι στον εργαζόμενο, με την οποία καθορίζει τον τρόπο, τον χρόνο, το είδος και το περιεχόμενο της εργασίας. Από αυτήν απορρέει και η αντίστοιχη υποχρέωση του μισθωτού να ακολουθεί τις οδηγίες του εργοδότη και να δέχεται τον έλεγχό του,

γ) η απασχόληση για λογαριασμό και προς όφελος άλλου προσώπου που φέρει και τον επαγγελματικό κίνδυνο,

δ) η οικονομική εξάρτηση του εργαζομένου από τον εργοδότη.

Σύμβαση έργου συνάπτεται όταν ένα πρόσωπο αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει ορισμένο έργο για λογαριασμό άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου αντί καταβολής συμφωνημένου μισθού σε καθορισμένο ή όχι χρονικό διάστημα.

Σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών συνάπτεται όταν υπάρχει ελευθερία και πρωτοβουλία από τον εργαζόμενο προκειμένου να καθορίζει ο ίδιος τις συνθήκες εργασίας του, χωρίς να υπόκειται στον έλεγχο του εργοδότη.

Διευκρινίζουμε ότι τα ανωτέρω πρόσωπα δεν μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4509/2017 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 75 του ν. 4826/2021 (ΤΙΤΛΟΣ ΚΤΗΣΗΣ).

Σε κάθε περίπτωση η μορφή της σχέσης εργασίας προκύπτει από την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης απασχόλησης, και όχι από τον χαρακτηρισμό της σχέσεως που δίνεται από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Του παρόντος να λάβει γνώση, με ευθύνη των Προϊσταμένων Τοπικών Διευθύνσεων και Τμημάτων, το προσωπικό αρμοδιότητάς τους.

Ο ΑΝ/ΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

